

Vlaams
Parlement

vergadering **C18**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 6 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de projectsubsidies in het Kunstendecreet – 2753 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over projectsubsidies in het kader van het Kunstendecreet – 2783 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de invoering van een museumpas – 2826 (2015-2016)	12
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de subsidies voor amateurkunstorganisaties – 5 (2016-2017)	16
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het schrappen van de werkingsmiddelen van politieke jongerenorganisaties – 23 (2016-2017)	22
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het geïntegreerd tijdschriftenbeleid – 53 (2016-2017)	32

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de projectsubsidies in het Kunstendecreet
– 2753 (2015-2016)**

**VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over projectsubsidies in het kader van het Kunstendecreet
– 2783 (2015-2016)**

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, het gaat over de beurzen en projecten van de derde ronde 2016 die u een tijdje geleden hebt goedgekeurd. Er zijn per jaar drie projectsubsidierondes. Voor de derde ronde werden 298 aanvragen ingediend. Dat is onwaarschijnlijk veel, en er zijn er iedere ronde zoveel. Er waren 74 aanvragen voor kortlopende beurzen, 21 voor meerjarige beurzen, 66 voor projecten van kunstenaars en 137 voor projecten van organisaties. Deze 298 aanvragen vroegen ongeveer 9,4 miljoen euro ondersteuning.

Minister, u hebt bij uw beslissing de principes uit het draaiboek 'Kwaliteitsbeoordeling voor het Kunstendecreet' gevolgd, met de indeling van 'zeer goed' tot 'volstrekt onvoldoende'. Omdat het beschikbare budget ruim onder het gevraagde budget zit, hebt u uw beslissing gebaseerd op een aantal principes. Alle beurzen voor individuele kunstenaars met de beoordeling 'zeer goed' en 'goed' ontvangen een subsidie. Er is daar geen zakelijk advies bij. De projecten met de beoordeling artistiek 'zeer goed' en zakelijk 'zeer goed' ontvangen een subsidie, waarop nog een beperkte vermindering wordt toegepast om binnen het budget te blijven. Daardoor komen we op 78 beurzen en/of projecten die ondersteund worden met 1,6 miljoen euro: 21 kortlopende, 8 meerjarige, 16 projecten van kunstenaars en 33 projecten van organisaties. Net iets meer dan een kwart van de projecten wordt gesubsidieerd, en tussen de 30 en 40 procent van de beursaanvragen.

Dit toont ook aan dat er heel weinig financiële middelen in de projectenpot zitten. Dat weten we al een tijdje. Minister, u hebt bij de Septembeerklaring een beperkte stijging van de projectenpot aangekondigd. Door de principes ligt de lat artistiek zeer hoog. Je moet daar 'zeer goed', of bij beurzen minstens 'goed' halen, om in aanmerking te komen voor subsidies. Daardoor ontstaat een pervers en onbedoeld effect – als mededader van het Kunstendecreet kan ik dat zeggen – namelijk dat de subsidiebeslissing eigenlijk wordt genomen door de administratie. Immers, met een artistiek 'zeer goed' en een zakelijk 'goed', bijvoorbeeld, val je toch uit de subsidieboot. Je moet ook zakelijk een 'zeer goed' halen. Dat strookt niet met de bedoelingen van het Kunstendecreet. Het artistieke oordeel moet het leidende principe zijn, niet het zakelijke. Om dat te vermijden, moet niet alleen het budget omhoog, maar moet ook de zakelijke beoordeling, zeker bij projecten en eventueel ook bij de meerjarige subsidies – maar dat is niet het onderwerp van mijn vraag, die in eerste instantie over projecten gaat – naar mijn mening beperkt worden tot een quotering 'goed' of 'onvoldoende'. Anders blijft dat perverse effect doorwerken met deze bescheiden middelen.

Collega's, we mogen verwachten dat de projectaanvragen zelfs met een budgetstijging in aantal sterk zullen dalen de komende jaren. Wellicht blijft het precair om goede beslissingen te nemen.

Minister, hoe staat u tegenover mijn voorstel om de zakelijke beoordeling te beperken tot 'goed' of 'onvoldoende'? Overigens denk ik dat ik met dat voorstel niet alleen sta. Ook delen van het veld stellen dat voor.

De gevraagde subsidies bedragen het zesvoudige van het toegekende bedrag, maar voor welk totaal bedrag hebben de commissies positief beoordeeld? En met positief bedoel ik: vanaf boven de lat.

Kunt u een overzicht geven van de toegekende projectsubsidies naar discipline? Dat mag ook schriftelijk gebeuren. Meent u dat de verhouding tussen de disciplines oké is?

Hebt u weet van demotivering of ontevredenheid bij de leden van de beoordelingscommissies? Ik meen in de wandelgangen op te vangen dat er een zekere ontgoocheling is bij leden die zich afvragen wat ze zitten te doen. Zij stellen vast dat zij een 'zeer goed' geven, maar dat de administratie daar dan komt tussenfietsen. Zij hebben het gevoel dat ze enkel nog de absolute top nomineren, met de grote onzekerheid of hij van de subsidies zal kunnen genieten. Die onzekerheid demotiveert een aantal mensen in de beoordelingscommissies.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Wij hebben de voorbije tijd in deze commissie gedebatteerd en vragen gesteld over de meerjarige werkingssubsidies in het kader van het Kunstendecreet waarover de Vlaamse Regering vlak voor de zomervakantie een beslissing nam. Behalve in werkingssubsidies voorziet het nieuwe Kunstendecreet ook in projectsubsidies.

Minister, in uw strategische visienota hebt u over de betekenis van de projectsubsidies heel duidelijk uw visie weergegeven. Dat hebt u ook gedaan met betrekking tot het verschil tussen de meerjarige structurele en de projectsubsidies, en vooral tot de betekenis die projectsubsidies kunnen hebben voor kunstenaars en organisaties.

Ik ga die nota hier niet voorlezen, maar ik denk wel dat ze voor een deel richtinggevend is. De vraag is hoe we daar in de toekomst mee omgaan. Dat er veel projectsubsidies worden aangevraagd, is wel duidelijk. De heer Caron noemde al een aantal cijfers.

Het is heel duidelijk dat veel kunstenaars en kunstorganisaties gebruik willen maken van de mogelijkheden die het Kunstendecreet heeft voorzien. De laatste mogelijkheid die ze hadden om in te schrijven, is 15 december 2016. U zult daarover een beslissing moeten nemen voor 1 januari 2017.

Ik trap een open deur in als ik zeg dat er na de beslissingen van 30 juni met zeer veel aandacht wordt uitgekeken naar de komende beslissingen in het kader van de projectsubsidies. Er zijn ook wel verwachtingen gecreëerd want in het verleden, minister, hebt u zelf gezegd dat 2015 en 2016 moeilijke jaren waren omdat u tijdens een lopende erkenningsronde niet kon herverdelen. Maar u zei ook: "Ik herhaal, en dat is een belofte, dat er vanaf 2017 meer zuurstof komt voor kwetsbare projecten".

Op 12 september voerden enkele kunstenaars actie op het Martelaarsplein. Ze vroegen een forse verhoging van de projectsubsidies. U hebt een delegatie ontvangen en beloofde alvast dat er in 2017 iets meer dan 1 miljoen euro aan middelen zou bijkomen. U verklaarde ook dat u samen met de grote kunstinstellingen en de brede sector wilt bekijken op welke manier de ondersteuning van beginnende makers nog beter kan. U zei ook: "Het gaat dan niet enkel om het aanbieden van een podium, maar bijvoorbeeld ook om ondersteuning voor communicatie en productie."

Minister, hoeveel aanvragen voor projectsubsidies werden er op 15 mei ingediend? Kunt u een toelichting geven bij uw beslissing?

Hoeveel aanvragen werden er op 15 september ingediend?

Het kader voor de toekenning van de projectsubsidies wordt bepaald door het Kunstendecreet en uw strategische visienota. Hoe en op welke manier wilt u de bovenvermelde beloftes die u toen deed aan de kunstensector realiseren?

Welk budget voorziet u voor de projectsubsidies in 2017? Er was al sprake van 1,16 miljoen euro. Maar tijdens de bespreking in de commissie naar aanleiding van de beslissing van 30 juni verduidelijkte u: "Dan is er nog het fameuze bedrag van 2,2 miljoen euro dat mijn voorganger op het einde van de vorige legislatuur tijdelijk naar de werkingssubsidies had verhuisd. Daarvan is het de bedoeling dat het naar de projecten teruggaat." Kunt u over de juiste budgetten al duidelijkheid geven?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal in mijn antwoord nogal gedetailleerd ingaan op getallen en cijfers.

Op 15 mei 2016 waren 321 aanvragen ingediend. Het betrof 107 kortlopende beurzen, 17 meerjarige beurzen, 48 projecten van kunstenaars en 149 projecten van organisaties. Er werd voor een totaal van iets meer dan 10 miljoen euro ondersteuning aangevraagd. 177 initiatieven kregen een gunstig advies voor een totaalbedrag van bijna 4,6 miljoen euro. Het betreft 53 kortlopende beurzen, 7 meerjarige beurzen, 29 projecten van kunstenaars en 88 projecten van organisaties. Kort door de bocht kan men zeggen dat men in de meeste gevallen ongeveer tot de helft gunstig geadviseerd komt in aantal, terwijl het subsidiebedrag iets lager ligt dan de helft.

Aangezien er binnen de begroting 2016 voor subsidietoekenningen in uitvoering van het Kunstendecreet nog maar een goede 2 miljoen euro beschikbaar was – in het begin van het jaar hadden we gezegd dat we de projectenpot over drie ongeveer gelijkwaardige rondes zouden verdelen – kon ik natuurlijk niet alle gunstig geadviseerde initiatieven een subsidie toekennen. Ik ben dus overgegaan tot een subsidietoekenning aan alle beurzen met een beoordeling 'zeer goed' en alle projecten met een beoordeling 'zeer goed (artistiek)/zeer goed (zakelijk)'.

Het subsidiebedrag komt, zoals steeds, overeen met het laagste bedrag dat is voorgesteld in de adviezen. Daarenboven wil ik een landschap ondersteunen waarin individuele kunstenaars voldoende aan bod komen. Dit doe ik door mijn beslissing om ook individuele beurzen met de artistieke beoordeling 'goed' een subsidie toe te kennen, waarin de verschillende hoofddisciplines voldoende kansen krijgen, en door mijn beslissing om projecten met de beoordeling 'zeer goed (artistiek)/goed (zakelijk)' een subsidie toe te kennen in de disciplines architectuur en vormgeving, audiovisuele en beeldende kunst, muziek en transdisciplinair.

Concreet: er is een lichte correctie gebeurd ten voordele van de individuele kunstenaars, en een lichte correctie ten voordele van de net genoemde disciplines.

Dit alles resulteerde in een subsidietoekenning voor 89 initiatieven voor een totaalbedrag van iets meer dan 2 miljoen euro. Hieronder bevinden zich 36 kortlopende beurzen voor een bedrag van 365.600 euro, 7 meerjarige beurzen voor een bedrag van 170.000 euro, 17 projecten van kunstenaars voor een bedrag van 501.800 euro, en 29 projecten van organisaties voor een bedrag van 985.500 euro.

De verhouding tussen de hoofddisciplines kan als volgt worden weergegeven – en we draaien de matrix even om. Voor de 124 aangevraagde beurzen zijn er 5 die de hoofddiscipline architectuur en vormgeving aanduiden, 77 met hoofddiscipline audiovisuele en beeldende kunst, 13 met hoofddiscipline muziek, 32 met hoofddiscipline podiumkunsten, en 14 die de hoofddiscipline transdisciplinair aanduiden.

Ik wijs erop dat de som van de aantallen uit de hoofdisciplines hoger is dan het aantal aangevraagde dossiers. Dit is het gevolg van de meervoudige aanduiding van hoofdisciplines die de aanvragers sinds de invoering van het nieuwe Kunstendecreet kunnen doen.

Bij de 52 toegekende beurzen zijn er: 1 die de hoofdiscipline architectuur en vormgeving aanduidde, 27 met hoofdiscipline audiovisuele en beeldende kunst, 4 met hoofdiscipline muziek, 13 met hoofdiscipline podiumkunsten, en 7 die de hoofdiscipline transdisciplinair aanduiden.

Bij beurzen gaat op deze manier 52 procent van de toekenningen naar audiovisuele en beeldende kunst, 25 procent naar podiumkunsten, 13 procent naar transdisciplinair, 8 procent naar muziek en 2 procent naar architectuur en vormgeving. Deze verhouding verschilt niet significant van de verhouding bij de aanvragen.

Bij de projecten kunnen de verhouding tussen de hoofdisciplines als volgt worden weergegeven. Voor de 188 aanvragen zijn er 17 die de hoofdiscipline architectuur en vormgeving aanduiden, 40 met hoofdiscipline audiovisuele en beeldende kunst, 74 met hoofdiscipline muziek, 66 met hoofdiscipline podiumkunsten, en 25 die de hoofdiscipline transdisciplinair aanduiden. Bij de 46 toegekende projecten zijn er 3 die de hoofdiscipline architectuur en vormgeving aanduiden, 10 met hoofdiscipline audiovisuele en beeldende kunst, 13 met hoofdiscipline muziek, 17 met hoofdiscipline podiumkunsten, en 6 die de hoofdiscipline transdisciplinair aanduiden.

Bij projecten gaat op deze manier 35 procent van de toekenningen naar podiumkunsten, 27 procent naar muziek, 20 procent naar audiovisuele en beeldende kunst, 12 procent naar transdisciplinair en 6 procent naar architectuur en vormgeving. Ook hier is de verhouding tussen de hoofdisciplines vergelijkbaar met de verhouding zoals die zich voordeed in de aanvraaggroep.

Het effect van de prioritering voor kleinere hoofdisciplines is dus eerder beperkt en heeft zeker geen ondervertegenwoordiging van podiumkunsten veroorzaakt.

Op 15 september waren er 307 aanvragen ingediend. Na controle van de startdatum van de initiatieven zijn er daarvan 295 aan de eerste beoordelingsronde toegewezen. 3 aanvragen zijn ondertussen opnieuw ingetrokken. Bij de 292 ontvangelijke aanvragen zijn er op dit ogenblik 91 kortlopende beurzen, 26 meerjarige beurzen, 51 projecten van kunstenaars en 124 projecten van organisaties.

Ik ben door mijn cijfers heen, ik ga nu een aantal inhoudelijke zaken behandelen.

Hoe sta ik tegenover het voorstel om de zakelijke beoordeling te beperken tot 'goed' of 'onvoldoende'? Ik wil eerst aangeven dat de bewering dat de beslissing wordt gestuurd door de zakelijke advisering niet correct is. De rangordening van de beoordelingen geeft integendeel zeer expliciet voorrang aan het artistieke advies. Zo staat bijvoorbeeld een initiatief met een beoordeling 'goed (artistiek)/zeer goed (zakelijk)' lager gerangschikt dan een initiatief met een beoordeling 'zeer goed (artistiek)/voldoende (zakelijk)'. Een initiatief met een beoordeling 'voldoende (artistiek)/zeer goed (zakelijk)' staat lager gerangschikt dan een initiatief met een beoordeling 'goed (artistiek)/voldoende (zakelijk)'.

De beslissing – en daarmee vertel ik u geen geheim – werd – en zal misschien in de toekomst nog worden, maar iets minder hopelijk – in de eerste plaats gestuurd door de budgettaire ruimte. Binnen die beperkte budgettaire ruimte volg ik de rangordening, zoals die in het draaiboek kwaliteitsbeoordeling van de adviescommissie kunsten en de administratie is bekendgemaakt. Als het om budgettaire redenen nodig is om ook binnen de groepen 1, 2 en 3, de 'uitstekende' initiatieven dus, een prioritering aan te brengen, dan lijkt het mij vooral getuigen van goed bestuur als ik daarbinnen voorrang

geef aan die initiatieven waar bijkomend óók – maar niet in de eerste plaats – de beste garanties zijn geleverd op een zakelijk goed beheer van de middelen.

Zoals u weet, is mijn administratie momenteel volop bezig met de evaluatie van de eerste uitwerking van het nieuwe Kunstendecreet. Ik wacht eerst op de resultaten hiervan alvorens eventuele nieuwe suggesties te formuleren.

Dan was er een vraag naar een mogelijke demotivering of ontevredenheid bij de leden van de beoordelingscommissies. Ik herhaal, en ik meen uit de grond van mijn hart, dat ik grote waardering heb voor het deskundige werk dat commissieleden tot nu toe hebben geleverd en nog leveren. Ik durf er dan ook op te hopen dat hun deskundigheid zich uitstrekt tot het besef dat een budgettaire beslissing op geen enkele wijze een waardering inhoudt voor hun werk. Wel integendeel. Het is net het meer genuanceerde oordeel – in vergelijking met de vroegere tweedeling subsidiabel/niet-subsidiabel – van zowel inhoudelijke beoordelaars als zakelijke adviseurs dat mij toelaat om hun expertise en de door hen opgestelde rangordering zo nauwgezet mogelijk te volgen, zij het uiteraard binnen de budgettaire limieten die zich voordoen.

Een aantal poolleden hebben om verschillende redenen afgehaakt. Het is de bedoeling deze op vrij korte termijn te vervangen door mensen die eerder al een gunstig beoordeelde kandidatuur indienden, uiteraard op voorwaarde dat de gezochte profielen beschikbaar zijn. Indien de beschikbare profielen niet toereikend zouden zijn, zal er een nieuwe oproep gelanceerd worden.

Het spanningsveld tussen om het even welke minister en om het even welke beoordelingscommissie is altijd aanwezig. U weet dat in de zomer van 2015 enige wrevel was ontstaan doordat wij op het kabinet iets te laat een inschatting hadden gemaakt van de moeilijkheden om de middelen billijk te verdelen over verschillende projecten. Ik ben toen inderdaad meer afgeweken van de adviezen dan door sommige leden in deze zaal goed werd geacht. Het zij zo. Ik heb ervoor gekozen om het voorbije jaar de voorstellen en adviezen van de commissie nauwgezet te volgen, een beetje als compensatie of overcompensatie, omdat ik de rust wilde bewaren in het zeer grondige werk dat zij ondertussen aan het doen waren voor de werkingssubsidies. Het leek mij met andere woorden niet goed om een spanning die er altijd kan zijn tussen een minister en een beoordelingscommissie nog verder te problematiseren door de projectsubsidies die de beoordelingscommissies voorstellen, niet te volgen.

We treden nu wel weer in een ander tijdperk – niet dat alles op zijn kop wordt gegooid, verre van. We hebben nu een bepaalde lijn, die we zoveel mogelijk zullen proberen aan te houden.

Bij de toekenning van de werkingssubsidies – en zo kom ik bij de vragen van mevrouw Bastiaens – keert een bepaald bedrag van de projectmiddelen die nog door mijn voorgangster aan meerjarige werkingssubsidies waren toegekend terug naar de projectenpot. Het ging om 2,2 miljoen euro. Bij benadering 1 miljoen euro is wel degelijk gebleven bij de ondersteuning van de werkingssubsidies. Maar 1,16 miljoen euro is naar de projectenpot teruggegaan. Daar is bij de laatste begrotingsronde nog eens 1,1 miljoen euro aan toegevoegd. Dat maakt dat we vanaf 2017 toch weer een verhoging van de projectenpot hebben van 2,2 miljoen euro. Dat maakt dat we de projectenpot kunnen aanvullen tot ongeveer 8,5 miljoen euro. Het is zelfs iets meer. Daardoor halen we de 10 procent. We zullen de details bij de begrotingsbespreking zeker uitvoerig bespreken.

We moeten ons niet vastpinnen op die 10 procent. Maar het is alvast de 10 procent die mij gevraagd werd. De eeuwige discussie is of de middelen tout court hoog genoeg zijn. Maar het is goed nieuws. Ik wil vooral communiceren dat we van 6-komma-x miljoen euro naar 8-komma-x miljoen euro gaan. Dat betekent in verhouding een serieuze vooruitgang.

Toen ik een gesprek had met de mensen die enkele weken geleden actie voerden op het Martelarenplein om een verhoging van de projectsubsidies te vragen, heb ik hun een antwoord kunnen geven. Het was volgens hen misschien een gedeeltelijk antwoord, maar wat mij betreft was het substantieel. Het was een heel boeiend gesprek. Zelfs al vecht een beleidsvoerder tegen het cynisme, toch denkt hij dan dat zo'n gesprek alleen over geld kan gaan. Het ging niet alleen over geld! Het ging ook over geld, en geld is belangrijk. Ze zeiden mij inderdaad, mevrouw Bastiaens, en u hebt daar allusie op gemaakt, dat het voor hen, bij het binnenkomen in middelgrote of grote instellingen, niet altijd gemakkelijk is om meegenomen te worden in de communicatie en in andere zaken. We merken dat veel grote instellingen, en de kunstensector in het algemeen, de laatste jaren nog professioneler dan vroeger communiceert en zichzelf op de kaart zet. Wij vragen aan grote instellingen – waarmee we trouwens nu de beheersovereenkomsten aan het maken zijn – om nog meer mentale en letterlijke ruimte vrij te maken voor individuele of jonge of kleine kunstenaars. Maar zij vroegen ook dat wij die huizen inspanningen moeten laten doen voor kunstenaars op het gebied van overhead en communicatie en dergelijke meer. Dat was een zeer goede inhoudelijke suggestie, die ook onderbouwd werd met een aantal voorbeelden uit de praktijk. Daar gaan we ons zeker op toeleggen. Dat kan ook wat ruimte en soelaas geven.

Na de beslissing over het structureel gesubsidieerde landschap voor de volgende jaren zijn we erin geslaagd om extra middelen in de projectenpot te steken. Concreet betekent dat dat er niet alleen ruimte wordt gecreëerd. Ik heb de projecten die zijn binnengekomen nog niet gezien. Ik laat de beoordelingscommissies hun werk doen. Er zijn zeker nog geen vooraf bepaalde beslissingen. De beslissing die ik ten laatste op 15 januari zal moeten nemen, zal wel rekening houden met een stuk aanvulling op de beslissing van 30 juni. Het kan dan zowel over disciplines als over regio's gaan. Natuurlijk 'een stuk', want het is de bedoeling dat de projectenpot voor talent wordt gebruikt. Ook daar zal ik voor een afweging staan, die ik daarna voor u zal verantwoorden. Daar zal dan misschien ten aanzien van de beoordelingscommissies opnieuw iets meer spanning op komen. Om de redenen die ik net noemde, gaan we ons beperken tot 'goed' en 'zeer goed'. Misschien gaan we nu diegenen die 'voldoende' halen er ook bij nemen. Maar ik moet een goed evenwicht vinden tussen: ten eerste, de adviezen van mijn beoordelingscommissies zo goed mogelijk volgen; ten tweede, jong talent de kansen geven die ze in de projectenpot verdienen; ten derde, een aantal – het zal zeker geen grote opvisronde worden, ik wil iedereen elke droom of illusie ontnemen – zaken zullen we, gezien het landschap qua werkingssubsidies, mogelijk wel een beetje kunnen bijsturen. Die drie dingen zorgen ervoor dat het wel weer zeer boeiend zal worden.

Ik wil dat ook aankondigen, ten aanzien van jullie en van de beoordelingscommissies. Dat is een logische stap in het hele traject dat we doorlopen met de projectsubsidies.

Vorig jaar hebben we ruim 6 miljoen euro gedeeld door drie. Hoe we dat nu gaan doen bij de eerste ronde, weet ik nog niet. Ik weet niet of we ook nu de pot zullen delen door drie of dat er tijdens de eerste ronde iets meer middelen zullen worden vrijgemaakt. Die eerste beslissing zal een grotere dynamiek inhouden, daarna gaan we wellicht opnieuw naar een strakker systeem. Er is echter geen enkele voorafname en er is ook geen enkele beslissing die nu al gekend is. Ik wil alleen aankondigen dat de mindset voor de beoordeling van de projecten lichtjes anders zal zijn dan vorig jaar.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik ga akkoord met de voorrang die de artistieke beoordeling blijft krijgen. Wanneer men willekeurig op een set van twintig vragen achtmaal 'zeer goed' heeft terwijl er slechts middelen zijn voor het honoreren van een zesde van de aanvragen, dan kunnen er wellicht maar twee of drie worden gehonoreerd. De selectie daarvan gebeurt helemaal niet op artistieke basis omdat

dat artistieke aspect heel goed is, het artistieke blijft leidend in die zin dat het voor de eerste selectie zorgt. Bij de tweede selectie weegt het zakelijke aspect zo door dat het eigenlijk een vreemde selectie wordt. Ik heb dan eigenlijk liever dat u als minister de verantwoordelijkheid neemt om uit die vijf een keuze te maken binnen uw budgettaire kader. Dan kunt u op basis van een niet puur zakelijke analyse de accenten leggen. Deze dimensie moet zeker deel uitmaken van de evaluatie die zal worden gemaakt. Ondanks de stijging van de projectenpot volgend jaar denk ik dat de druk groot zal blijven. In die zin kunnen we beter van de nood een deugd maken, dat is eigenlijk wat ik voorstel.

Die stijging naar 8,5 miljoen euro is een goede stap vooruit. Over die 10 procent zullen we maar niet discussiëren, want dan rijst de vraag wat 100 procent is en waarop die 10 procent gebaseerd is. We laten dat even terzijde.

Het Overleg Kunstenorganisaties (oKo) heeft een heel mooie berekening gemaakt die ik ook zelf gebruik. Op middellange termijn lijkt dit me een juiste verhouding voor een gezond kunstenlandschap.

Ik vind het fijn en eerlijk dat u zegt dat de ronde voor de beslissing die u in januari zult nemen, ook gekleurd zal zijn door de structurele ronde van juni jongstleden en dat wellicht een aantal bredere elementen zullen meespelen dan puur 'zeer goed' en 'goed'. Die elementen hebben te maken met landschapszorg. Het probleem is echter dat we ook meerjarige projecten hebben die in de plaats komen van de tweejarige projecten. Bij een opvisoperatie dreig je terecht te komen in een situatie waarbij het krediet voor meerdere jaren zwaar belast wordt. Let's wait and see, maar het zou wel goed zijn, minister, indien u in uw ronde ook het waarom verantwoordt. Misschien neemt u 'voldoendes' mee, maar dan moet daar volgens mij een generieke reden voor zijn. Wanneer bijvoorbeeld in een bepaalde regio, in een bepaalde discipline of voor een bepaalde functie tijdens de structurele ronde heel laag gescoord is, dan kan dat gecompenseerd worden.

Minister, ik neem aan dat het moeilijk anders zal kunnen dan dat er iets meer van die pot wordt ingenomen dan oorspronkelijk bedoeld.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De cijfers zal ik nog eens rustig bekijken. Er is een surplus en dan is de vraag hoe we daar op een goede manier mee omgaan.

De heer Caron heeft het gehad over de verhouding tussen de artistieke en de zakelijke beoordeling. Ik ben blij dat u heel duidelijk hebt bevestigd dat de artistieke beoordeling altijd voorop zal staan en altijd het zwaarst moet doorwegen. Dat blijft echter een bezorgdheid. Dat is wellicht de reden waarom u daar zo diep op bent ingegaan. Er zijn vragen en commentaren van zowel organisaties als beoordeelaars.

Ik heb een aantal suggesties gedaan over de beheersovereenkomsten van de grote instellingen waar u nu mee bezig bent. Ik denk dat er heel veel opportuniteiten zijn, en dan gaat het niet zozeer over geld maar wel over de manier van werken en de wijze van zich open te stellen voor en kansen te geven aan, zonder dat het moet gaan over veel meer geld, zelfs integendeel.

Ik ben blij dat u toelichting hebt gegeven bij de keuze van de projecten. U hebt aangegeven dat er een aantal kleine correcties zijn. We zullen altijd keuzes moeten maken, de vraag zal altijd groter zijn dan de financiële middelen. Dat hoeft daarom niet fout te zijn, het toont het levendige en het creatieve van de sector aan. Indien we geld over zouden hebben, zouden we ons pas zorgen moeten maken. Daarmee bedoel ik niet dat er niet meer middelen moeten komen voor de kunsten, ik denk dat iedereen hier het daarover eens is. Helaas lukt dat niet altijd.

U hebt gezegd dat u in de toekomst verder die keuzes wilt maken. Ik ben blij dat u zelf hebt aangegeven dat we misschien moeten kijken naar een verdere regionale spreiding. Ik ben het eens met de lijnen die u daarvoor aangeeft. Maar de vraag is hoe we dat een kader kunnen geven voor de kunstenaars en organisaties die projecten indienen. U had het over 300 ingediende dossiers, waarvan er 177 gunstig zijn bevonden, ruim 50 procent dus. We hebben het daarnet al gehad over het artistieke aspect maar voor sommige organisaties is het gemakkelijker om goede dossiers te maken dan voor andere. Moeten we daar niet meer aandacht voor hebben? Immers, kunstenaars en organisaties stoppen daar veel energie in en de ontgoocheling achteraf is vaak groot.

Er zullen altijd keuzes moeten worden gemaakt en dat is niet gemakkelijk. De vraag is echter in welke mate en op welk moment daarover meer duidelijkheid kan worden gegeven, zowel aan de organisaties als aan de beoordeelaars. Dat is een open vraag. U zegt dat u ten laatste in januari die oefening zult bekijken. Daarna volgen er nog rondes, het zou dan ook goed zijn om het kader van die keuzes meer te expliciteren dan u vandaag al hebt gedaan.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, u hebt duidelijk uw zienswijze aangegeven. Ik volg de heer Caron – maar ik zal daar geen gewoonte van maken – dat die adviezen belangrijk zijn. We hebben tijdens de vorige legislatuur het debat over de verfondsing gevoerd en toen hebben we gezegd dat het primaat van de politiek blijft. Als minister moet je de keuze maken, daarna kun je altijd het debat voeren over de gemaakte keuzes.

U zegt dat u de vorige keer de kritiek hebt gekregen dat u te eigengereid optrad en de adviezen niet had gevolgd. Nu hebt u de adviezen wel strikter gevolgd. De N-VA is altijd van mening geweest dat de minister de keuzes moet maken, dat is voor ons een ongeschreven wet. Ik heb er ook geen enkele moeite mee dat u dat doet. We kunnen discussiëren over welke keuzes dat zijn, maar u moet ze wel degelijk maken.

We hebben de structurele ronde gehad met een aantal ontgoochelingen enzovoort. Het kan echter niet de bedoeling zijn om de projectenpot te gebruiken als een soort van compensatiefonds. Men kan daardoor wel wat bijsturen maar het doel van projectsubsidies moet overeind blijven: zij dienen vooral voor jonge kunstenaars, verjongende projecten enzovoort.

Er is altijd gezegd dat ook de grote instellingen op zoek moeten gaan naar nieuw talent, dat zij nieuw talent kansen moeten geven en dat in hun beheersovereenkomst moeten opnemen. Er wordt veel gediscussieerd over de grootte van die projectenpot, maar ik denk dat we ons daar niet moeten op vastpinnen. We moeten gewoon kijken wat de output daarvan is op het terrein. We moeten de grote instellingen daartoe bewegen en dat jaarlijks of tweejaarlijks evalueren.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil nog drie elementen toevoegen, over de grootte van de projectenpot, over de kans op slagen binnen die pot en over de keuzes die mij te wachten staan.

Ik wil geen gelijk halen over de 10 procent die we nu met de projectenpot hebben ten opzichte van de werkingssubsidies. Ik heb al in vorige antwoorden gezegd dat die verhouding voor mij niet heilig is. Ik merk dat de regels soms worden veranderd terwijl het spel wordt gespeeld. Zo zegt het Overleg Kunstenorganisaties (oKo) nu dat die 10 procent niet meer moet worden bekeken op de werkingssubsidies maar op het geheel dat aan het Kunstendecreet wordt gegeven, dus inclusief de grote instellingen. Ik kan dat begrijpen omdat er een shift is gebeurd

richting grote kunstinstellingen. Het is dus niet meer de 10 procent van de werkingssubsidies an sich in een lineair gegeven – op dat vlak heeft de heer Meremans overschot van gelijk – het is een veel dynamischer geheel geworden. Vroeger waren er de werkingssubsidies, de projectenpot en de grootte van de instelling. In feite hadden die niets met elkaar te maken, terwijl nu alles met elkaar te maken heeft. Met andere woorden: we proberen nog altijd een gezonde verhouding te bereiken tussen projectenpot en werkingssubsidies maar we hebben er ook aan toegevoegd dat de grote instellingen veel meer verantwoordelijkheid krijgen voor de kleintjes. Ik ben heel tevreden dat de loutere opwaardering van de instellingen door mijn toedoen geëvolueerd is naar een debat over de verhouding tussen groot en klein, zowel binnen deze coalitie als binnen deze commissie.

In die zin is de dynamiek veeleer een landschap, een ecosysteem en moeten we het geheel in ogenschouw nemen. Maar die discussie is zeker nooit afgerond, daar zullen we het zeker nog over hebben.

De kans op subsidie was nu gedaald in de projectenpot tot een kwart, terwijl die in het verleden eerder op de helft lag. Ik weet niet of we opnieuw naar de helft zullen kunnen gaan, het zal in elk geval meer zijn dan een kwart.

Wat de keuzes betreft, liggen de inzichten van de drie commissieleden die hebben gereageerd, niet zo heel ver uit elkaar. Ik zal geen nieuw keuzekader creëren. We hebben al een decreet, een visienota die expliciteert en een draaiboek kwaliteitsbeoordeling. Daar nog een vierde laag aan toevoegen, zou te veel zijn.

Nu moet ik de keuzes maken. Ik heb altijd gezegd dat wat ik zelf graag zie of hoor, geen drijvende kracht is in mijn beleid. In die zin probeer ik zo neutraal mogelijk te zijn binnen dat landschap. We gaan op zoek naar de blinde vlekken of lege plekken die na de ronde van 30 juni zijn ontstaan. Vraag is ook hoe we die best aanpakken.

Alle kaarten liggen er: het decreet, de visienota, het draaiboek en de beslissing van 30 juni. De werkingssubsidies liggen vast voor de komende vijf jaar. Nu is het de bedoeling dat ik zonder willekeur maar met een generieke motivatie zoals de heer Caron zei, en dus niet op individuele basis, een evenwichtige beslissing neem. Het gaat dan over regio's en disciplines, concreter kan en wil ik daar voorlopig niet over worden. Daarbij houd ik er wel rekening mee dat de projectenpot wel degelijk voor nieuw talent bestemd moet blijven.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik ben ook niet getrouwd met die 10 procent. Het gaat over een soort balans, zoals u zelf zegt. De shift gebeurt ten aanzien van grote instellingen. Een aantal instellingen zijn ook van rubriek veranderd waardoor die pot anders is. Er zijn tweejarige projecten die vandaag meerjarige projectsubsidies zijn, dat is dus hetzelfde. Wanneer we die bedragen echter samentellen, krijgen we een andere verhouding.

Ik ben wel heel benieuwd naar de houding van de grote instellingen ten aanzien van de idee om ook wat landschapszorg te doen en te zorgen voor nieuwe, jonge en innovatieve kunstenaars. Ik vraag me af hoe ze daarmee zullen omgaan. Ze krijgen daar ruimte voor, maar ook weer niet zoveel.

Minister, het is goed dat u duidelijk bent over het feit dat u in januari zult beslissen op basis van de bouwstenen die u vroeger hebt gelegd en die gekend zijn. Ik ben wel nieuwsgierig hoeveel projectaanvragen er zijn van organisaties die in juni uit de boot zijn gevallen, maar die wel een minstens voldoende artistieke beoordeling hadden. Ik zal u daar via een schriftelijke vraag of op een andere manier over bevragen.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, u hebt gezegd dat het nu aan u is, en dat is waar. U hebt verwezen naar het ecosysteem – of zoals wij het zouden noemen, het continuüm – dat in het Kunstendecreet zit. In dat decreet zit veel meer dan wat we tot nu toe hebben besproken. Ik wil nog eens verwijzen naar het fameuze hoofdstuk 5. Het is aan u.

Er zijn ook verschillende instrumenten. We kijken nu vooral naar de subsidies, de meerjarige, de structurele en de projecten, maar er zijn ook diverse instrumenten. Maar het is inderdaad aan u, minister.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de invoering van een museumpas – 2826 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, in maart 2015 stelde ik u een vraag over de mogelijkheid om ook in Vlaanderen een museumpas in te voeren. Nederlands onderzoek en ook de praktijk hebben immers uitgewezen dat de museumpas die men in Nederland kan aankopen voor 55 euro voor een volwassene, aanleiding heeft gegeven tot een multiplicatoreffect van het museumbezoek. De museumpas heeft bovendien ook positieve effecten op de budgettaire resultaten van de musea dankzij een stijgende verkoop in de museumshops.

In het antwoord op mijn vraag verduidelijkte u dat CultuurNet Vlaanderen al onderzoek had gedaan om na te gaan of de museumpas niet als een geïntegreerd geheel maar als spin-off van de UiTPAS kan worden ontwikkeld, uiteraard in nauwe samenwerking met de ruime museumsector. U zei toen: "De architectuur van de UiTPAS kan immers bijna volledig als model dienen voor een eventuele museumpas. Onze analyse tot op vandaag is alvast dat er wel degelijk een potentieel is voor een museumpas en dat CultuurNet goed geplaatst is om als operationele partner van de museumsector te fungeren. Een aantal elementen moeten echter nog worden verfijnd maar het ziet er alvast veelbelovend uit. In die zin is het nog wat te vroeg om uitspraken te doen over eventuele proefprojecten. Ik wil daarvoor op zijn minst wachten op de resultaten van het verkennend onderzoek van CultuurNet."

Ik heb goed onthouden dat u toen hebt gezegd dat het er alvast veelbelovend uitziet, vandaar een aantal vragen voor u.

Minister, wat is de stand van zaken van het verkennend onderzoek van CultuurNet en het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, FARO, naar de mogelijkheden van de introductie van een museumpas in Vlaanderen als spin-off van de UiTPAS? Welke aanbevelingen en conclusies werden in deze haalbaarheidsstudie geformuleerd?

Zijn er plannen om een proefproject op te zetten? Zo ja, met welke partners, en zo neen, waarom niet? Werd hierover al overleg gepleegd met de musea in Vlaanderen en Brussel, en zo ja, wat is het resultaat van die gesprekken, in concreto over de complementariteit van de museumkaart als collectief initiatief met bestaande vriendenkaarten van individuele musea?

In Nederland werkt de Museumkaart zonder recurrente tegemoetkoming van de overheid. Maar in antwoord op mijn vraag beklemtoonde u: "Indien een gelijkwaardig initiatief in Vlaanderen vorm zou krijgen en de vraag wordt gesteld om de opstart mee te ondersteunen, neem ik dat dus zeker in overweging." Bent u nog altijd bereid om een proefproject te ondersteunen?

In uw antwoord maakte u ook melding van een onderzoek naar nieuwe businessmodellen in functie van de financiering van een dergelijk project. Wat is hiervan de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: CultuurNet deed inderdaad verder onderzoek naar de haalbaarheid van de uitrol van een museumpas in Vlaanderen op basis van het Nederlandse model. CultuurNet organiseerde ook een eerste bevraging bij de Belgische musea, dus breder dan alleen de Vlaamse.

De Vlaamse musea reageerden in grote meerderheid positief op het principe van een museumpas. Een hard engagement hangt daarbij natuurlijk nog af van de modaliteiten, bijvoorbeeld met betrekking tot de prijszetting.

CultuurNet onderzocht recent, tijdens de maand september, ook de betalingsbereidheid van de Vlaming: voor welk soort museumpas wil de Vlaming welk bedrag betalen? De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn nog niet finaal beschikbaar, maar de eerste resultaten geven aan dat zowel interesse in als betalingsbereidheid voor de museumpas de haalbaarheid van de museumpas onderbouwen.

Het feit dat Vlaanderen al investeert in de uitrol van de UiTPAS geeft de mogelijkheid om maximaal in te spelen op de voor de hand liggende synergieën inzake productontwikkeling en distributie van dit instrument. Daar waar de UiTPAS zelf een project blijft dat moet worden geïnitieerd door de lokale besturen, liefst in het kader van een regionale samenwerking, zien we de museumpas als een nationaal project dat meteen alle musea en alle burgers de kans biedt om erop in te tekenen.

In die context moeten de twee proposities los van elkaar gezien worden. Wat beide in elk geval gemeen hebben, is dat ze in Vlaanderen worden ingezet om ook drempelverlagend te werken voor kwetsbare groepen. Ook de museumpas zou naast een collectief marketinginstrument voor de sector, een participatiehefboom kunnen zijn voor mensen in armoede, 'powered by UiTPAS'. Ondernemerschap en maatschappelijke verantwoordelijkheid zijn immers dingen die wel degelijk kunnen samensporen.

Indien met de museumkaart gestart wordt, zal dit meteen met een grote groep zijn. Voldoende deelnemende musea zijn immers een voorwaarde om van de museumkaart een succes te maken. De Brusselse Museumraad denkt en werkt mee en werkt al een aantal jaren met een Brusselse kaart. Aan Waalse zijde zit 'Musées et société en Wallonie' mee aan tafel en draagt FARO bij vanuit eigen expertise aan het netwerk.

Het opnemen van een belangrijke rol door CultuurNet ligt in het verlengde van zijn bestaande opdracht en sluit aan bij het instrumentarium waar Vlaanderen nu al over beschikt.

De meeste musea staan positief tegenover het principe van een museumkaart, maar over tarieven en de verhouding met andere kortingen wordt nog verder afgestemd. Er werd al heel wat informatie verzameld over het al dan niet bestaan van vriendenkaarten bij die musea. Uit de Nederlandse case valt alvast af te leiden dat een collectief initiatief de eigen vriendenkaarten niet in de weg staat, maar dat ze zelfs complementair zijn.

Een vriendenkaart verdiept de band met mensen die zich betrokken voelen bij een specifiek museum en zijn activiteiten. Met een museumpas maakt men kennis met een nieuw en breder aanbod. Er zijn zelfs combinaties mogelijk die de vriendenkaart nog aantrekkelijker maken.

Momenteel geeft een eerste businessplan aan dat een museumpas zeker winstgevend of zelfbedruipend kan zijn en dat is ook de prioritaire doelstelling. Winstgevend is beter, want dan kan men de winst investeren in het systeem.

In de opstartfase zal er wel een prefinanciering nodig zijn. Hiervoor worden verschillende opties bekeken: leningen, het inbrengen van kapitaal door musea en andere potentiële kapitaalverstrekkers, het potentieel van crowdfunding enzovoort. In hoeverre de overheid mee een impuls kan geven aan dit project, zal nader worden bekeken. Ik kan alvast zeggen dat we dit welwillend bekijken.

Het onderzoek naar nieuwe businessmodellen betreft zowel de financiering, de prefinanciering als de organisatievorm achter de museumpas. Op het Groot Onderhoud, het jaarlijkse sectormoment van de cultureel-erfgoedsector, zal CultuurNet in dit kader een case over coöperatieve modellen presenteren. Dat biedt interessante perspectieven inzake draagvlak van de sector.

Mevrouw Bastiaens, ik besef dat ik u voor wat een aantal heel concrete elementen betreft, nog even op uw honger laat. Ik heb u een stand van zaken gegeven, maar die is dermate voorspoedig dat indien u me nu de vraag zou stellen of de museumkaart er wel of niet komt, ik eerder ja dan neen zou antwoorden. Ik vraag u echter om mij en CultuurNet nog een aantal maanden te geven om een aantal elementen waarnaar u hebt gevraagd, verder af te stemmen. Het ziet er alvast goed uit. Ik dank u voor uw aanhoudende vragen en inspanningen ter zake.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het enthousiasme bij de musea is zeer groot.

Ik hoor ook van de mensen van CultuurNet dat er al zoveel onderzoek en voorbereidend werk gebeurd is en dat zij vragen om het nu echt wel te doen. U hebt terecht het onderscheid gemaakt tussen de UiTPAS en de museumpas, vanuit het lokale en het bovenlokale. Maar het ene kan het andere natuurlijk ook versterken. De uitrol van een museumpas zou er ook voor kunnen zorgen dat je ineens een veel grotere verspreiding krijgt van de UiTPAS.

Ik ben heel blij dat u onmiddellijk hebt verwezen naar de doelstelling om drempels te verlagen. Dat is niet de eerste doelstelling van de museumpas, maar die kan daar wel een bijdrage toe leveren. Mijn eerste doelstelling is nu: laat ons die museumpas nu effectief realiseren.

Ik vind wel dat u een beetje terughoudend bent geweest bij mijn laatste vraag, over de financiering van het project. U hebt zelf aangegeven dat het voor u ook belangrijk is om naar alternatieve financieringsbronnen te zoeken. De museumpas zou net een vrij gemakkelijk instrument kunnen zijn om bronnen van alternatieve financiering aan te trekken. Ik hoor u ook spreken over de opstartkosten, dat daar eventueel ook kapitaal inbreng vanuit de musea kan zijn. Ik snap dat wel, maar de middelen zijn daar ook relatief beperkt. Ik ben dikwijls een koele minnaar van alternatieve financiering, maar als volgens mij nu ergens kunt, is het hier wel. Ik hoorde u dat niet meteen zeggen, tenzij ik u verkeerd begrepen heb.

Ik kijk er in elk geval naar uit. Hoe sneller, hoe liever. Ik zal deze keer niet zo lang wachten om een opvolgvraag te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik denk ook dat het een goed project kan worden. De sector is er enthousiast over. Ik deel ook de mening dat de UiTPAS, die veeleer naar het lokale gaat, complementair is aan de museumpas, die we op Vlaams en zelfs Belgisch niveau uitrollen. We moeten daar open van geest in zijn en niet allemaal verschillende passen gaan creëren. Ik ben het er ook mee eens dat dit drempelverlagend kan werken.

Het is dan misschien goed dat we dankzij die pas ook wat kunnen monitoren. Meer mensen naar musea krijgen, is één ding. Het verdiepende is uiteraard ook belangrijk. We moeten daar stap voor stap in gaan.

Wat is de rol van de overheid daarin? Qua financiering denk ik dat we de goede weg inslaan door met de sector te kijken of er via alternatieve financiering mogelijkheden zijn. Er zijn pistes opgesomd zoals leningen en crowdfunding. Dat draagt mee bij tot het in de markt zetten van het nut van zo'n museumpas.

Bart Caron (Groen): Minister, Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen heeft ook al jaren een soort museumpas. Wordt dat geïntegreerd? Staat dat daarbuiten? Zijn daar gesprekken mee?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op die laatste vraag kan ik nu niet antwoorden, maar het is natuurlijk een pertinente vraag. Als we inderdaad overgaan tot een museumpas, is het niet de bedoeling om een veelheid aan passen te creëren, maar wel een helder systeem voor de gebruiker. Laten we die vraag in die context beantwoorden.

Ik ben het volledig eens met mevrouw Bastiaens en mevrouw Coudyser met betrekking tot de noodzaak om nu de volgende stappen te kunnen zetten. Ik heb vorige week een zeer heldere en goede presentatie gekregen van CultuurNet, die qua diepgang werkelijk indrukwekkend was. Zij moeten nu zelf nog een aantal zaken aan elkaar kunnen knopen, maar dat is geen kwestie van zes maanden of een jaar, maar van maanden. Ik stel voor dat we dat gesprek opnieuw opnemen op het ogenblik dat we de beleidsbrief en de begroting bespreken.

Er was maar één punt waarbij ik 'neen' knikte, mevrouw Bastiaens, en dat was toen u het over de aanvullende financiering had. Een van de zaken om de museumpas te doen starten, is het rond krijgen van de prefinanciering voor het organisatiemodel. Daarna, als de museumpas effectief uitgerold zou worden, ontstaat er een katalysator die volgens mij dan een grotere kans biedt voor de sector, maar nog meer voor individuele musea, om aanvullende financiering mogelijk te maken. We zullen daar natuurlijk ook de nodige fiscale instrumenten aan moeten koppelen.

Op dit ogenblik is het een opstartkost die generiek is. Ik probeer mij altijd te verplaatsen in de mentale toestand van de kunstenaar of de kunstenaarorganisatie – in dit geval de musea – maar ook in de mentale toestand van de financier. De aanvullende financiers zijn wel bereid, mits fiscale ondersteuning, om in individuele zaken te investeren, zoals een tentoonstelling of een museum, maar niet in generieke kosten waarvan ze vinden dat die door de overheid moeten worden gedragen. En ik denk dat ze daar ook gelijk in hebben.

In de prefase zal er misschien een klein stuk aanvullende financiering mogelijk zijn, maar men is veeleer op zoek naar leningen bij een aantal bevoorrechte partners, al dan niet semi-aanvullende financiering. Maar dat is een generieke opstartkost. Private financiers zetten hun geld nooit in een algemene pot. Zij werken in een een-op-eenrelatie. Dat is goed, want op dat ogenblik wordt er een emotionele relatie tussen gever en ontvanger gecreëerd. Hier zitten we nog even

in een generiek potje dat gecreëerd moet worden voor de opstart, maar we komen daar wel uit. Het is ook niet dermate hoog dat het onmogelijk is.

Ik stel voor dat we het debat voortzetten voor Nieuwjaar, in het kader van de beleidsbrief. Mogelijk kunnen we dan wel meer details geven, zodat we de algemeenheden wat overstijgen. Maar we staan al heel ver, met dank aan Cultuur-Net, want er is werkelijk zeer goed gewerkt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de subsidies voor amateurkunstorganisaties – 5 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, een op drie Vlamingen doet aan amateurkunsten. In 2015 ontvingen de negen landelijke amateurkunstenorganisaties in totaal een som van ruim 5,8 miljoen euro. Het decreet van 22 december 2000 aangaande de amateurkunsten bepaalt dat uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan een nieuwe beleidsperiode de Vlaamse Regering de subsidie-enveloppe bepaalt. Verderop in het decreet staat onder artikel 11 dat bij aanvang van een nieuwe beleidsperiode de regering de subsidie-enveloppe ook algemeen kan aanpassen op basis van eigen intenties en evaluaties. Het totale bedrag van de subsidie-enveloppes van de organisaties kan echter maximaal stijgen met 20 procent.

Er bestaat in de sector een budgettaire kloof, die doorheen de geschiedenis gegroeid is. Die is weliswaar kleiner geworden, maar ze bestaat nog altijd. In de commissievergadering van 9 juni 2016 zei u daarover het volgende: "Deze kloof proberen te dichten is niet realistisch op korte termijn, maar ik ben mij wel bewust van het feit dat sommige amateurkunstenorganisaties grote nood hebben aan meer financiële ruimte om hun werking op termijn haalbaar te houden." U stelde in dezelfde commissie ook dat het de intentie was om de praktijken van 'cultural governance' verder te integreren binnen de amateurkunstensector.

Minister, kunt u toelichting geven bij de verdeling van de subsidies voor de komende beleidsperiode? In hoeverre adviseerde uw administratie over een eventuele bijsturing in de sector en in welke mate hebt u dat advies gevolgd? Ik had daar graag enige toelichting bij gekregen.

Welke maatregelen hebt u met deze toekenning genomen om rekening te houden met het feit dat sommige organisaties grote nood hebben aan meer financiële ruimte? In hoeverre is het plan om 'cultural governance' ingang te laten vinden en een antwoord te bieden op de eventuele aanbevelingen in de visitierapporten naar boven gekomen in de beleidsplannen van de amateurkunstenorganisaties?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Collega Meremans, ik baseerde mijn beslissing op de volgende punten. Op basis van de evaluatie van de werking gedurende de voorbije beleidsperiode, in navolging van de visitaties in 2015, kregen een aantal organisaties een positieve evaluatie over de hele lijn: Koor & Stem, Danspunt, Poppunt, Kunstwerkt, Muziekmozaïek en Creatief Schrijven. Een drietal kregen een evaluatie met belangrijke opmerkingen: Vlaamse Amateurmuziekorganisatie (Vlamo), Opendoek en het Centrum voor Beeldexpressie.

Op basis van de financiële behoefteplannen stelde mijn administratie de volgende drie prioriteiten voor, volgens orde van belangrijkheid. Ten eerste: bijkomend personeel voor het verhogen van de slagkracht en voor het versterken of verankeren van groeiende en succesvolle werkingen is de topprioriteit. Mijn administratie geeft aan dat de meervraag voor bijkomend personeel vooral voor de vier kleinere organisaties geen overbodige luxe is. Die organisaties geven bovendien blijk van een gezonde innovatireflex, een groeiende populariteit en de bewezen mogelijkheden om een jong en divers publiek aan te spreken.

Ten tweede: tegemoetkomen aan de stijgende personeelskosten is ook noodzakelijk. De negen organisaties werken sinds 2011 gedreven voort met een genivelleerd budget, wat voor de kleinste organisaties minder evident is dan voor de grotere. De stijging van de werkingskosten heeft vooral een weerslag op de stijging van de loonkost. Dat is logisch, aangezien het grootste deel van de subsidie-enveloppe wordt aangewend voor personeelskosten. De kleinere organisaties hebben bovendien een hoog opgeleide, vaak jonge personeelsploeg, die vrij trouw blijkt te zijn aan hun werkgever, wat altijd een goed teken is. Het personeelsverloop is dus niet groot, wat betekent dat de anciënniteit binnen de loonbarena's groeit. Bij de grotere organisaties stijgt de personeelskost door de leeftijd van de werknemers. De meeste fusieorganisaties – Vlammo, Opendoek, Koor & Stem, Danspunt – hebben personeel in dienst met een langere loopbaan.

Ten derde: communicatie en digitalisering worden door de meeste organisaties ook aangegeven als motivering voor de gestelde meervraag. Een concrete communicatiestrategie is voor veel amateurkunstorganisaties direct gelinkt aan digitalisering. Het gaat dan over huisstijl, website, e-communityplatformen en dies meer. Ofwel is de bestaande expertise voor de uitbouw van die platformen onvoldoende, ofwel geeft de organisatie aan dat die momenteel ontbreekt binnen de organisatie. Mijn administratie stelt dat, in het licht van de vorige twee prioriteiten, bijkomende middelen vragen voor het vernieuwen van een site of database waarin door sommige organisaties jaren niet is geïnvesteerd, moeilijker te verantwoorden valt. Ik heb er dan ook voor gekozen om vooral te investeren in bijkomend personeel. Die investering wordt gerealiseerd door enerzijds 150.000 euro toe te voegen aan de subsidie-enveloppe van de sector, en anderzijds door de bestaande projectmiddelen, zijnde 225.000 euro, die nu door het Forum voor Amateurkunsten worden verdeeld, structureel te injecteren in het werkveld. Dat heeft tot gevolg dat op basis van voorgaande analyse er bijkomende middelen worden toegevoegd aan de enveloppes van zes organisaties en dat drie organisaties status quo blijven in vergelijking met de basisenveloppe van 2016.

Het is bekend dat de spreidstand van de kleinere, vaak jongere, organisaties tussen een groeiende werking en beperkte middelen moeilijk houdbaar is. Voor Kunstwerkt en Muziekmozaïek betekent één extra voltijdse equivalent (vte) een wereld van verschil. Vooral voor Creatief Schrijven en Poppunt is de situatie moeilijk te noemen. Zij worden bedeed met respectievelijk twee en tweeënhalve extra vte's. Voor Danspunt en Koor & Stem wordt nog een halve vte toegevoegd. Die organisaties zetten recent in op inhoudelijke en organisatorische vernieuwing.

Zoals ik al zei, baseerde ik mijn beslissing op de evaluatie van de werking gedurende de voorbije beleidsperiode, in navolging van de visitaties in 2015 en de ingediende financiële behoefteplannen. Het viel op dat sommige organisaties in hun dossier voor meervraag proactief en consequent rekening hebben gehouden met de gestelde aanbevelingen uit de visitatierapporten. Die scoren dan ook goed op het vlak van daadkracht, innovatie en professionalisme.

Om een lang verhaal kort te maken: wat ik u in de vorige commissievergadering gezegd heb, doen we nu opnieuw. Er worden nieuwe middelen toegevoegd aan de enveloppe, niet altijd zoveel als de sector verwacht, maar wel degelijk nieuwe

middelen. En er wordt ook een herverdeling gedaan van de middelen, in dit geval van groot naar klein. Ik zal de cijfers aan de commissie bezorgen.

Ik hoop daarmee een evenwichtige beslissing te hebben genomen, die in elk geval bijkomende mogelijkheden voor de amateurkunstensector creëert.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik zal starten met wat positief is. Het is belangrijk dat we ons voor een stuk baseren op de visitaties. U hebt geprobeerd om de scheeftekening te compenseren. Er is 150.000 euro bij gekomen. Het steunpunt zelf moet wel wat inleveren. Goed, als je dan toch keuzes moet maken, kun je zeggen dat je meer naar het veld gaat en minder naar de bovenbouw. Natuurlijk moet je zien dat die bovenbouw zijn werk kan blijven doen.

Als ik het goed voor heb, werd die 225.000 euro ook door het Forum onder de negen organisaties verdeeld. Het Bijzonder Fonds voor de Amateurkunsten was er om initiatieven die nieuw waren, projectmatig te gaan ontwikkelen bij die organisatie. Nu gaat u dat stopzetten en dat onmiddellijk aan de organisaties geven. Maar dan moeten we wel de garantie hebben dat die organisaties ook blijven inzetten op vernieuwing, ontwikkeling en dergelijke. Dat is de bezorgdheid die ik daarbij wou uiten.

Ik kan begrijpen dat u die keuzes maakt. Dat de kleine organisaties erbij krijgen, is goed en belangrijk nieuws, zeker voor die organisaties die door de geschiedenis heen een beetje achtergesteld waren. Aan de andere kant is er mijn bezorgdheid of die vernieuwing, die projectmatige aansturing, een incentive zal blijven. Een tweede bezorgdheid betreft het Forum, dat voorheen ook al ingeleverd heeft. Zal dat zijn werk kunnen blijven doen? En een derde vraag is of de provinciale middelen die oorspronkelijk toegekend waren, bij die organisaties blijven. Of is er daar ook een wijziging?

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik vond het tot nu toe een zeer positieve en constructieve commissievergadering, maar nu ben ik eerlijk gezegd een beetje ontgoocheld. Ik heb een beetje de indruk dat u op een creatieve manier rekent. Als het over cijfers en geld gaat, heeft iedereen natuurlijk zijn eigen interpretatie. U hebt in het verleden altijd aangegeven dat er een historisch gegroeide ongelijkheid is tussen de verschillende organisaties en dat u die historische scheeftekening langzaam wilt wegwerken, wat ik heel goed begrijp. Maar om dat dan te doen door sommige organisaties meer te geven, maar andere echt wel minder?

Vorige week hebben we een boeiend debat gehad over kunst- en cultuureducatie. De rol die de amateurkunsten daarin spelen, is ook echt wel cruciaal. Als ik dan zie dat een aantal organisaties zelfs niet status quo blijven, maar de facto moeten inleveren, dan kan ik echt niet blij en tevreden zijn. Dat er meer werd gevraagd dan de middelen die u hebt, daar heb ik op zich veel begrip voor. Maar als het dan bij de ene wordt weggehaald en er zo een soort verdeel-en-heerspolitiek wordt georganiseerd in de sector, betreur ik dat heel hard.

Collega Meremans heeft een aantal elementen aangehaald. De vraag rond de provinciale middelen is al gesteld. Daar zal ik niet verder op ingaan. Ik wil wel nog even terugkomen op het Bijzonder Fonds voor de Amateurkunsten van 225.000 euro. Dat staat op zich wel verankerd in het decreet. Dat was ook een goede zaak. Ik vind het goed dat die opdracht was toegekend aan het Forum, net om die expertisedeling en het uitwisselen van innovatieve ideeën te laten leven. Het is niet voor elke organisatie – je hebt er grote, maar zeker ook kleinere – evident om die innovatieve reflex, die ze allemaal wel belangrijk vinden, sterk te

kunnen ontwikkelen. De rol die het Forum daar de afgelopen jaren heeft opgenomen, lijkt mij cruciaal. En die wordt hier nu weggenomen en weggesneden.

Als we kijken welke projecten de afgelopen jaren gerealiseerd zijn via dat fonds, zitten daar heel mooie en knappe dingen bij. Een van de mooiste projecten van het afgelopen jaar vond ik 'De Stem van ons Geheugen', dat net over die diversiteit tussen jongere en oudere mensen ging. En er zijn nog heel veel voorbeelden te geven. Met de beslissing die u nu hebt genomen, ben ik bang dat we net die innovatieve reflex gaan kwijtspelen. U gaat de middelen in één keer aan de verschillende organisaties geven, maar het feit dat dat een aparte pot was, waar bijzondere aandacht aan moest worden gegeven, was een surplus, zo heb ik altijd van de organisaties begrepen. Het was een surplus dat ook nog eens door het Forum werd gecreëerd. Min 30.000 euro voor het Forum na de bijkomende besparingen, dat zal voor hen niet evident zijn. Het verlies van het Fonds is voor mij een heel moeilijke. Waarom hebt u op die manier die beslissing genomen?

Bart Caron (Groen): Minister, ik heb gemengde gevoelens bij uw beslissing. Ik wil een paar dingen vragen en uitklaren, en ook wat commentaar geven.

Als ik me niet vergis, is de subsidie voor het Forum, een mengvorm van steunpunt en belangenbehartiger, een zeer specifieke situatie voor een kleine sector, vergelijkbaar met die van de circuswereld, waar ook die gemengde vorm bestaat, al fors gedaald in 2015. Ik kan fout zijn, maar als ik het goed lees op de website van de administratie, is er al zo'n 20 procent van die subsidie afgegaan. U haalt daar nu nog eens 30.000 euro van af. Het is nuttig en nodig dat er snel duidelijkheid komt over die visie op de bovenbouw. In de discussie over het Cultureel-erfgoeddecreet is dat een van de belastende elementen, omdat er geen duidelijkheid is. Idem dito voor het sociaal-cultureel werk. Ik pleit dus echt voor duidelijkheid. Het is misschien overdreven gesteld, maar het is een vorm van sluipende besluitvorming. Hierin kun je lezen: ik wil minder bovenbouw. Maar misschien is dat niet zo. Geef daar alstublieft duidelijkheid over.

Het is goed dat de sector de indruk heeft dat hij met 325.000 euro stijgt – sorry voor mijn negatieve bewoordingen. 30.000 euro komt overgeheveld van het Forum, 225.000 euro komt van het Bijzonder Fonds. Je kunt discussiëren over de techniek die je hanteert om innovatie in de amateurkunstensector te bevorderen, maar als er iets als een paal boven water staat, is het dat je die sector absoluut met instrumentarium moet stimuleren om te innoveren. Ik zie ze heel graag, maar er zijn heel veel artistiek-conservatieve tendensen. Dat weten we allemaal. We kunnen daar niet omheen. Je mag het instrumentarium niet uit handen geven om dat te doen.

Het Forum was geen subsidieverdeler, maar het was wel de motor van die innovatie, omdat het inhoudelijk de eindjes bij elkaar mocht houden – niet de centen, want die waren toegewezen. Dat gaf een heel belangrijke dynamiek in die vernieuwing. Dat laat zich ook zien op het terrein. En om het cru te stellen: de visitatie bewijst dat ook. Het feit dat Vlamo, Opendoek en het Centrum voor Beeldexpressie belangrijke opmerkingen kregen bij hun visitatie, toont aan dat zij op het vlak van cultureel-artistieke innovatie nog een serieuze weg af te leggen hebben.

Dan is er nog een bedrag dat elders vandaan komt. Waar komt dat dan vandaan?

Dan kom ik bij de bedragen zelf. Vlamo, Opendoek en het Centrum voor Beeldexpressie, de drie met dat matige artistieke advies, krijgen niets bij. Maar eigenlijk leveren ze elk 25.000 euro in, want ze verliezen die som uit het Bijzonder Fonds. Danspunt en Koor & Stem krijgen er 25.000 euro bij, maar dat compenseert die 25.000 euro uit het Bijzonder Fonds, dus dat is break-even. Muziekmozaïek en Kunstwerkt krijgen er geen 50.000 euro, maar 25.000 euro bij. Poppunt krijgt er 75.000 euro bij in plaats van 100.000 euro. En Creatief Schrijven krijgt 125.000 euro. Ik verreken gewoon telkens die 25.000 euro.

Met de keuzes voor degene die stijgen, ben ik het eens, minister. Ik heb de visitatierapporten niet allemaal gelezen. Ik heb er enkele gezien. Ik denk dat de keuzes juist zijn vanwege schaal, inhoud, artistieke ontwikkelingen enzovoort. Dat bestrijd ik niet, verre van. De elementen waar ik het wel moeilijk mee heb, heb ik vermeld.

Ik sluit me tot slot aan bij de vraag over de provinciale middelen. Hoe worden die ingezet in dat verhaal?

Minister Sven Gatz: Het is fijn om een beetje meer onder spanning een aantal beleidsdiscussies te hebben in deze commissie. Het klopt inderdaad, zoals de verschillende vraagstellers gezegd hebben, dat de projectenpot van het Bijzonder Fonds nu in de herverdeling gestoken wordt. Sta me toe daar de volgende opmerking over te maken, hopelijk met voldoende warmte voor de betrokkenen, want dat is wel degelijk de bedoeling, maar anderzijds ook met voldoende kritiek van een bewindvoerder.

Als men als bovenbouw, als koepelorganisatie, gewoon bedragen lineair verdeelt over bestaande organisaties, dan heeft men voor die beslissing de bovenbouw niet nodig. Het spijt mij. Dat is een vergissing die men gemaakt heeft, die waarschijnlijk historisch gegroeid is binnen het draagvlak van de sector, omdat dat de gemakkelijkste manier is om middelen te verdelen, maar die niet meteen een beleidskeuze inhoudt. En als men als organisatie die soms meer dan een miljoen euro subsidies heeft, 21.000 euro uit dat fonds nodig heeft om innovatief te zijn, dan is er iets mis. Als je die extra toelage nodig hebt om innovatief te zijn, en je kunt het niet zonder, dan is er iets mis.

Wat hebben we nu gedaan? We hebben de innovatie wel degelijk beloond. Ik heb de adviezen van de administratie en de visitatiecommissies gevolgd. Degenen die innovatiever geweest zijn, worden nu beloond. Dan kun je zeggen dat degenen die minder innovatief beoordeeld zijn, nu wel met een probleem zitten.

Ja, die moeten en zullen wel eens nadenken. En ze hebben ook nog altijd middelen genoeg om te kunnen nadenken. Het is niet zo dat ze plots minder middelen krijgen, wat hun werking onmogelijk maakt. Maar als u een systeem ziet in mijn logica van de laatste jaren, dan gaan de middelen van groot naar klein, en gaat er een stukje minder van de bovenbouw naar het terrein.

Ik wil de discussie met het Forum zeker aangaan. Ik denk dat de middelen waarover ze beschikken, nog altijd toelaten om hun rol uit te voeren. Dat is voor hen wel een pijnpunt, en niet aangenaam. Dat kan ik me wel voorstellen. Tegelijk kan men me niet verwijten dat ik meer middelen naar het terrein laat gaan dan naar de bovenbouw, zonder de rol en het belang van de bovenbouw daarbij in vraag te stellen. Ik heb wel degelijk de logica van de adviezen gevolgd. Ik heb ook verder beslist op de lijn die bij vorige beslissingen in het cultuurbeleid aan bod is gekomen.

Mevrouw Bastiaens, ik ken de terminologie over 'verdeel en heers'. Ik weet uit welke hoek dat komt. Ik doe echter niet aan politiek om te verdelen en te heersen. Zo cynisch ben ik niet. Als het betekent dat men iedereen evenveel afneemt en evenveel bijgeeft, als het omgekeerde daarvan – wat ik dus wel doe – door sommigen wordt geïnterpreteerd als 'verdeel en heers', wel, het zij dan maar zo. Maar dat is niet zo. Men kan de hele discussie van het Kunstendecreet als 'verdeel en heers' interpreteren. Neen, er is wel degelijk een beleid dat we proberen te voeren met nieuwe middelen. De vrijgekomen 150.000 euro waarover ik spreek ...

We hebben in de gesprekken over het ontstaan van de nieuwe organisatie Cultuurconnect een aantal middelen van hen kunnen vrijmaken. Het zijn de middelen die vrijkomen door de gewijzigde rol van het nieuwe Cultuurconnect ten opzichte

van Bibnet en Locus. Er kan over worden gediscussieerd of dat goed of slecht is. Het zijn middelen die we hebben geheroriënteerd.

De bedragen die de heer Caron noemt als goede percentages voor sommige organisaties, zijn niet wereldschokkend. Ze worden wel degelijk vertaald in voltijds-equivalenten of in sommige gevallen in halftijdsequivalenten. Het is niet zomaar een bijkomende werkingskost, maar het is wel de bedoeling van de betrokken organisaties om meer personeel te kunnen aanwerven.

De provinciale middelen komen mee, mijnheer Meremans. We kijken nu wat de provinciale ondersteuning voor de verschillende culturele organisaties in de amateurkunsten juist inhoudt. Die blijven gekoppeld aan de begunstigden. Die zullen we ook in het decreet met de werktitel regionaal cultuurbeleid vanaf 2018 meenemen. Er is geen wijziging.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, uw antwoord is genuanceerd. Het grenst aan de discussie met de bovenbouw. Het gaat over een kleine sector, die zowel belangenbehartiger is als steunpunt. Dat is een dubbele rol. Enerzijds ondersteun je, wat veronderstelt dat je bepaalde keuzes maakt. Anderzijds ben je de vakbond van de sector. Als je met de grotere organisaties op het terrein spreekt, dan is de boodschap: als er geld bij komt, geef het aan de kleintjes, maar neem het niet van de groten.

Over de cijfers kunnen we discussiëren. Het is wel zo dat de kleintjes moeilijk bij zullen krijgen. Op basis van de visitatieverslagen zullen sommigen stijgen, anderen zullen status quo blijven. Die 150.000 euro komt erbij. De optie die u kiest, is 225.000 euro gericht op innovativiteit enzovoort. Na het visitatieverslag zijn sommige organisaties al aan de slag gegaan om hun beleid daaraan te koppelen. Ik ben dus niet zo pessimistisch. Zogenaamde conservatieve organisaties beseffen ook wel dat ze een tandje bij moeten steken om de nodige wijzigingen door te voeren.

Het maakt me niet uit of de innovatie wordt gestimuleerd vanuit het steunpunt of vanuit een belangenbehartiger. Als ze maar gebeurt. De keus is dit aan het terrein geven of aan de bovenbouw. We hebben dat nog gedaan in andere sectoren. Daar zegden we: we gaan minder centralistisch werken, we gaan meer aan het terrein geven. Daar ben ik voorstander van. Dan moeten we wel evalueren of die innovatie wordt voortgezet. Misschien moeten we daarvoor de visitatie niet afwachten. We kunnen daar in de loop der jaren aandacht aan schenken.

Ik ben dus tevreden met uw antwoord, minister, wel met de nodige nuances die ik heb aangebracht.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, de discussie over de bovenbouw en de rol van de belangenbehartiger en het steunpunt hebben we al een paar keer aangeraakt. Het is goed om daar hoe sneller, hoe liever een debat over te hebben. Wat verwachten we van de verschillende organisaties? Zo kunnen we daar verdere keuzes op afstemmen. Anders gaan we rond de hete brij blijven draaien, en dat is voor niemand goed.

Voor het lineair herverdelen heb je geen organisatie nodig, zegt u, en dat vindt u een foute keuze. Die interpretatie kun je daaraan geven. U onderschat de rol dan wel een beetje van een steunpunt of een belangenbehartiger om innovatie te stimuleren. Als de heer Meremans zegt dat het oké is om dat nu aan de organisaties over te laten en dan te evalueren, dan heb ik schrik van de planlast. Dat hadden we hier nu helemaal niet. We delen de doelstelling om innovatie te stimuleren en

misschien nog meer dan vandaag, en dat we met het rechtstreeks toekennen van de middelen aan die organisaties die doelstelling ook gaan bereiken.

De provinciale middelen dan. Dat heb ik nog niet goed begrepen. De huidige negen organisaties hadden bij de vorige ronde van de interne staatshervorming middelen gekregen, maar de vraag was wat er vanaf 2017 zal gebeuren. Het gaat niet over de nieuwe middelen na het stopzetten van cultuurbeleid bij de provincies maar vooral over de oude middelen. Blijven die bij de organisaties of gaan ze worden herverdeeld? Dat zou een bijkomende vraag kunnen zijn bij wat hier vandaag werd toegelicht.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het antwoord op die laatste vraag moet ik schriftelijk meedelen. Dat kan ik niet zomaar zeggen. Ik kan u wel geruststellen: er zijn geen bijzondere plannen met de provinciale middelen. Die zouden moeten blijven waar ze zijn.

We zijn vergevorderd met de discussie over de bovenbouw. De administratie heeft een heel goede oefening gedaan. Nu is het tijd om knopen door te hakken en om de discussie met u aan te gaan. Ik ben natuurlijk ook gevat door decretale beslissingstermijnen. Dingen doorkruisen elkaar altijd. Een minister kan daar niet onderuit. Het kan wel zijn dat het lang duurt, maar dat is omdat het niet eenvoudig is. Het kluwen van organisaties met verschillende rollen is heel groot. Iedereen in deze zaal, mezelf inclusief, vindt dat er een absolute rol voor de bovenbouw is weggelegd. De vraag is net welke, hoe en in welke sectoren.

Bij de bespreking van de beleidsbrief kunnen we daar uitgebreid op terugkomen en er een hoofdstuk aan toevoegen. Ik was al net te laat met de beslissing die per 1 oktober moest gebeuren. Ik kan daar ook niet mee wachten. Dat is het leven van een bewindvoerder, en daar is niets aan te doen.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik heb mijn mening gegeven. We kijken uit naar de discussies die nog zullen losbarsten. Het zal boeiend worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het schrappen van de werkmiddelen van politieke jongerenorganisaties – 23 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, collega's, de afgelopen weken is hierover al heel wat gezegd en gedebatteerd. Er zijn ook opiniestukken verschenen. Er bestaan veel verkeerde beelden van wat politieke jongerenorganisaties juist zijn. Dat zijn geen jeugdafdelingen van een voetbalclub. Het is iets anders, het is meer onafhankelijk. Het is niet zomaar het verlengde van een politieke partij; het is een onafhankelijke, jongere, politieke organisatie. Dit betekent dat heel wat leden van politieke jongerenorganisaties een lidkaart hebben van bijvoorbeeld Jong Groen, maar niet van Groen. Sterker nog, ze hebben bijvoorbeeld een lidkaart van Jong Groen en Jongsocialisten, maar niet van Groen of sp.a. Er is dus een veel grotere onafhankelijkheid.

Politieke jongerenorganisaties zorgen ervoor dat de kloof tussen jongeren en politiek op maat van jongeren wordt overbrugd. Dat is geen overbodige luxe. Onderzoeken

geven aan wat jongeren denken van politiek en hoe ze ernaar kijken of hoe ze zich betrokken voelen. We moeten allemaal erkennen dat er nog een kloof is en dat alle middelen goed zijn om die kloof dicht te rijden. Ik denk dat ik voor meerdere mensen in deze commissie spreek, en misschien ook voor u, minister. Velen van ons hebben een verleden bij die politieke jongerenorganisaties. We weten wat de kracht is van die organisaties, wat ze kunnen betekenen, welke inhoudelijke debatten ze hebben waar menige moederpartij misschien af en toe een punt aan kan zuigen. De afgelopen jaren zijn er ook verschillende politieke jongerenorganisaties die, om die onafhankelijkheid nog eens in de verf te zetten, standpunten hebben ingenomen die regelrecht ingaan tegen de moederpartij. Ik denk aan Jong CD&V, Jong Groen en de Jongsocialisten.

Er is nu beslist om de middelen van de politieke jongerenorganisaties te schrappen. Voor hen was dat een grote verrassing, een donderslag bij heldere hemel. Ze wisten dat er al gesprekken waren over de aanpassing van het decreet en van de middelen. Maar plots kregen ze om 8 uur 's avonds bij u – voor Jong Groen op dezelfde avond als hun bestuursverkiezingen – te horen dat die middelen volledig zouden verdwijnen. Dat was een koude douche.

Minister, wat is uw motivering voor die beslissing? Waarom hebt u beslist de middelen van de politieke jongerenorganisaties te schrappen? Hoe moeten politieke jongerenorganisaties hun onafhankelijkheid bewaren als ze financieel compleet afhankelijk worden van hun moederpartij? Hoe kunnen ze nog een kritische houding aannemen ten opzichte van hun moederpartij? Vreest u niet dat de kloof tussen jongeren en politiek groter zal worden doordat de politieke jongerenorganisaties niet langer op eigen benen kunnen staan? Welke initiatieven zult u nemen om te vermijden dat het politieke jongerenlandschap zal versralen? Politieke jongerenorganisaties vormen ook een belangrijke brugfunctie richting scholen en slagen er als geen andere in om jongeren een politieke interesse bij te brengen. Ook die brugfunctie komt onder druk te staan. Voor sommige jongerenorganisaties betekent dit een halvering van hun middelen. Hoe denkt u die kloof en de werking van politieke jongerenorganisaties naar scholen op te vangen?

Minister, uw partij heeft zich al meerdere malen een voorstander getoond van stemrecht op 16 jaar om jongeren dichter bij politiek te betrekken en zo die kloof dicht te rijden en de interesse aan te wakkeren. Hoe rijmt u dit met de beslissing om de middelen te schrappen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Vooreerst wil ik meegeven dat ik van oordeel ben dat partijpolitieke jongerenbewegingen zeker goed werk verrichten. Ze begeleiden en ondersteunen jongvolwassenen van hun 16e tot hun 35e in de politieke vorming en het engagement voor de moederpartij waarbij hun jongerenorganisatie aanleunt. Zoals u allen weet, steeg de voorbije jaren het aantal erkende jeugdorganisaties enorm. Tussen 2014 en 2016 ging het aandeel omhoog van 87 naar 99 landelijke jeugdorganisaties. Daardoor daalde het subsidiebedrag – ook bij een gelijkblijvend budget – voor elke erkende organisatie, omdat de middelen over meer spelers dienden te worden verdeeld.

Er werd dit voorjaar een wijzigingsdecreet goedgekeurd in het parlement waardoor jaarlijkse intreding niet langer mogelijk is. Voortaan is dat om de vier jaar. De laatste toestroom tijdens deze legislatuur gebeurt nu in het najaar van 2017, in samenspraak met de sector. Bij de administratie werden tegen de einddatum van 1 juni jongstleden opnieuw veertien aanvragen ingediend: twaalf verenigingen die een nieuwe erkenning nastreven, en twee verenigingen die wensen te groeien van drie naar zes modules of de basissubsidie van 55.000 euro willen zien groeien naar een erkenningsubsidie van 80.000 euro.

Deze aanvragen zijn momenteel in onderzoek. We weten nog niet hoeveel verenigingen erkend zullen worden. De ervaring leert ons dat het merendeel toch een goed tot zeer goed dossier heeft.

Vlaanderen heeft alles te winnen bij investeringen in jeugdwerk. Die bevinding zult u vast met me delen. Ik wil dan ook zo veel mogelijk kinderen en jongeren de kans geven om deel te nemen aan dat jeugdwerk. Daarvoor moeten we keuzes maken. Die keuzes durven nemen, dat is onze taak, als politici. Zoals u weet, ben ik nooit voorstander geweest van de kaasschaafmethode.

Voor het stijgend aantal verenigingen in het Jeugddecree heb ik bij de begrotingsbesprekingen, een kleine twee weken geleden, extra middelen verkregen. Er werd een duidelijke politieke keuze gemaakt om 1 miljoen euro uit te trekken voor de tegemoetkoming aan de nieuwe erkenningsaanvragen. Daardoor kunnen we verhinderen dat reeds erkende en gesubsidieerde verenigingen binnen het decreet andermaal zouden moeten inleveren. Zo stijgt het budget voor de verenigingen binnen het decreet Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid van 32,5 naar 33,5 miljoen euro.

Daarnaast heeft de voltallige Vlaamse Regering beslist om partijpolitieke jongerenorganisaties vanaf 2017 niet langer te subsidiëren vanuit het beleidsveld Jeugd. Als politici tonen we de samenleving op deze wijze dat we in tijden van budgettaire krapte de eigen structuren niet willen ontzien. Die beslissing komt ook niet zomaar uit de lucht gevallen.

In het kader van het jeugdbeleid werd tot op heden nog niet ingespeeld op het gewijzigd beleid inzake de financiering van politieke partijen. Waar het enkele decennia geleden nog goed verdedigbaar was om politieke jongerenbewegingen te financieren, is dat vandaag, gelet op de bestaande partijfinanciering, niet langer het geval.

Naar aanleiding van het decreet van 20 januari 2012 – de laatste grote decreetsherziening – adviseerde de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) reeds om de subsidiëring van politieke jongerenbewegingen stop te zetten.

Ik citeer: "De subsidiëring van politieke jongerenbewegingen wordt uitdrukkelijk gelinkt aan het stimuleren van participatie in de werking van een welbepaalde politieke partij. Met dit gegeven voor ogen, is het voor de SARC duidelijk dat de subsidiëring van politieke jongerenbewegingen een taak is voor politieke partijen. We verwijzen naar de politieke vormingsinstellingen voor volwassenen die destijds, toen de overheidsfinanciering van de politieke partijen een feit werd, binnen de partijstructuren werden ondergebracht. Vanaf dat moment werden de partijen zelf verantwoordelijk om hun eigen kaders te vormen. Waarom dan nu niet de lijn doortrekken en de politieke partijen de verantwoordelijkheid geven om jongeren te sensibiliseren en te stimuleren om aan politiek te doen en te participeren in de werking van hun partij." Dat is een advies van 12 juni 2012.

De onafhankelijkheid van de partijpolitieke jongerenorganisaties was steeds een relatief begrip. De meeste partijpolitieke jongerenorganisaties ontvingen nu reeds heel wat steun van hun moederpartij zoals personeel, infrastructuur enzovoort. Dat werd mij ook met zoveel woorden bevestigd door de jongerenvoorzitters op een overleg naar aanleiding van deze beslissing, begin vorige week. Ik ben ervan overtuigd dat politieke partijen zullen beseffen dat ze er goed aan doen om de jongeren de nodige onafhankelijkheid te geven met betrekking tot het formuleren van eigen standpunten. Het is immers in het belang van die partij dat jonge mensen zich kunnen identificeren met het ideologisch gedachtegoed waarvoor de partij staat.

Bovendien is het verstandig een kanaal te hebben waardoor de stem van de jeugd gehoord kan worden binnen de partij. Het is niet aan mij om te zeggen wat

de partijen horen te doen, maar ik kan me voorstellen dat partijen en de politieke jongerenbeweging een soort protocol in die zin sluiten.

De subsidies die de jongerenorganisaties vandaag vanuit Jeugd ontvangen, is – vergeleken met wat partijen ontvangen als dotatie en fractietoelagen – veeleer klein te noemen. Ik maak de tabel over aan het commissiesecretariaat, maar ik geef u toch al de cijfers. De N-VA-jongeren kregen vanuit het decreet 55.000 euro op jaarbasis terwijl de partij meer dan 12 miljoen euro dotatie ontvangt. De CD&V-jongeren ontvangen een toelage vanuit het Jeugddecreeet van 109.000 euro terwijl de partij meer dan 7 miljoen euro ontvangt. De Open Vld-jongeren ontvangen 51.000 euro subsidie van het Jeugddecreeet, terwijl de partij bijna 6 miljoen euro partijdotatie ontvangt. De jongerenorganisatie die aanleunt bij sp.a, ontving 75.000 euro, terwijl de partij meer dan 5 miljoen euro ontvangt. Jong Groen ontving 80.000 euro, en die partij ontvangt meer dan 3 miljoen euro partijdotatie. De Vlaams Belangjongeren ontvangen 55.000 euro subsidie uit het Jeugddecreeet, terwijl de partij meer dan 2 miljoen euro partijdotatie ontvangt.

Wie wel met een technisch probleem zit, is Comac, de jongeren die aanleunen bij de Partij van de Arbeid. Zij ontvangen 55.000 euro subsidie uit het Jeugddecreeet. Aangezien de partij niet in het parlement is vertegenwoordigd, is er nul euro partijdotatie. Ik zal u niet verstoppen dat de vertegenwoordiging van die jongerenorganisatie mij met enige humor, maar ook met beslistheid op de laatste vergadering zei: 'Dan zullen we zorgen dat we de volgende keer wel in dit parlement vertegenwoordigd zijn, en dan is de zaak opgelost.' That's the spirit.

Ook in buurland Nederland maakt de subsidiëring van de partijpolitieke jongerenorganisaties geen deel uit van de subsidies aan het jeugdwerk. De financiering van politieke jongerenbewegingen is er geregeld door de wet van 7 maart 2013 houdende regels inzake de subsidiëring en het toezicht op de financiën van politieke partijen. Als politieke partijen een politieke jongerenorganisatie hebben aangewezen als neveninstelling, ontvangen ze daar ook middelen voor. De financiering van de partijpolitieke jongerenorganisaties maakt dus deel uit van de partijfinanciering. Deze subsidie is geormerkt, tenminste in Nederland. Ze moet specifiek worden gebruikt voor de uitgaven van politieke jongerenorganisaties. Daardoor wordt de onafhankelijkheid van de partijpolitieke jongerenorganisatie gewaarborgd. Het is zelfs wettelijk bepaald dat de politieke partijen geen bijkomende voorwaarden kunnen opleggen aan de jongerenorganisaties om de subsidie uitbetaald te krijgen. Tot zover Nederland.

Ik ben ervan overtuigd dat partijpolitieke jongerenorganisaties niet het monopolie hebben – hoe belangrijk ik ze ook vind – op de maatschappelijke vorming van onze kinderen en jongeren. Heel wat andere verenigingen, ook binnen het Vlaams Jeugddecreeet, zetten in op maatschappelijke en burgerschapsvorming en daardoor rechtstreeks of onrechtstreeks op politieke bewustwording van onze kinderen en jongeren.

Daarvan bestaan verschillende voorbeelden. Een daarvan is het project 'Lokaal Kabaal', dat De Ambrassade dit najaar start samen met de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ). Het is een traject richting gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Het project heeft vier doelstellingen. Jongeren informeren over de verkiezingen en het lokaal jeugdbeleid. Jongeren taal geven om aan beleidsmakers duidelijk te maken wat goed lokaal jeugdbeleid is en jongeren tools geven beleidsmakers daartoe te engageren. Jongeren stimuleren en handvatten aanreiken om een lokaal debat te organiseren richting gemeenteraadsverkiezingen. Jongeren informeren en tools geven om na de verkiezingen te kunnen wegen op het lokale beleid.

Anderzijds las ik de resultaten van een onderzoek naar de houding van jongeren tegenover de politiek die verschenen op 21 september op de website van Knack. Ik

citeer de conclusie: "Millennials zijn geen sociaal en politiek apathische generatie zoals ze vaak worden voorgesteld, net zoals niet alle babyboomers diepgewortelde idealen hadden en tot de protestgeneratie behoorden. Millennials geloven niet meer in de partijpolitiek als vehikel voor maatschappelijke verandering. Het is echter niet het gebrek aan burgerzin die millennials doet afhaken, eerder een gebrek aan politiek project dat zij inspirerend en de moeite waard vinden om in te investeren. De alarmbellen mogen stilaan afgaan op de hoofdkwartieren van onze politieke partijen."

Dit onderzoek toont juist aan dat andere dan de beproefde recepten moeten worden uitgetoet. Het zijn jammer genoeg niet alleen de politieke jongerenbewegingen die de kloof zullen dichten. Jongeren zijn best nog wel te porren om hun schouders te zetten onder een maatschappelijk project, en dat mag je vertalen in een politiek project. Maar veel jongeren beschouwen de politieke jongerenbewegingen niet als de weg daarnaartoe.

Veel meer heil moet in dat verband worden verwacht van maatschappelijk relevante organisaties allerhande, waarvan we in de jeugdsector zoveel prima voorbeelden tellen. En het is in die context verstandig om in te zetten op deze organisaties in het brede jeugdwerk.

De beslissing is collegiaal genomen door de Vlaamse Regering, en dus door alle ministers. Mijnheer Annouri, u maakt even de link met onderwijs. Ik ben ervan overtuigd dat politieke partijen best nog wel werk zullen maken van een jongerenwerking. Ik denk evenwel dat u in uw vraag hun rol in het onderwijs te rooskleurig voorstelt. Uit de dossiers die bij de administratie worden ingediend, blijkt wel dat een aantal van hen een afdeling heeft in hogere onderwijsinstellingen, maar ook dat slechts zeer incidenteel de middelen worden gebruikt voor een werking in het secundair onderwijs. De activiteiten die worden georganiseerd in hogescholen of universiteiten zijn voornamelijk ledenwervingsacties. Ik zie dan ook niet in hoe deze maatregel belangrijke consequenties zou hebben voor het onderwijs. Wanneer politieke debatten worden georganiseerd onder jongerenpartijen, zijn het voornamelijk de leerkrachten die hier het initiatief toe nemen.

Ik zie niet in op welke manier het schrappen van subsidies vanuit het beleidsveld Jeugd in contradictie zou zijn met het standpunt om jongeren stemrecht te geven vanaf 16 jaar. Zoals reeds aangegeven, ben ik ervan overtuigd dat partijpolitieke jongerenorganisaties zullen blijven werken, ook zonder subsidies te ontvangen vanuit het beleidsveld Jeugd. Wanneer stemrecht op 16 jaar een feit is, zullen politieke partijen trouwens nog meer bereid zijn te investeren in jonge mensen.

Ik besluit. Ik wil nog eens onderschrijven dat we niet kunnen zeggen dat partijpolitieke jongerenorganisaties losstaan van moederpartijen. Het zijn ook geen onderhorigen ervan, maar er is een relatie. De vlag waaronder men vaart, is dezelfde. Ze zijn belangrijk, oké. Maar ons jeugdwerk is dermate georganiseerd dat er heel wat andere spelers de facto aan maatschappelijke en burgerschapsvorming doen, zonder dat dat expliciet gebeurt. Op die manier geven ze rechtstreeks of onrechtstreeks een politieke bewustwording mee aan de jongeren. Ik wil daar straks, wanneer het debat daarom vraagt, wel wat dieper op ingaan. Het is met andere woorden een gedeelde verantwoordelijkheid. Het zijn niet alleen de politieke jongerenorganisaties. Ik ben ervan overtuigd dat geen enkele politieke partij het zich kan veroorloven om geen jongerenorganisatie te hebben. Maar dat is inderdaad de verantwoordelijkheid van de individuele politieke partijen.

De onafhankelijkheidsfactor, die absoluut zeer belangrijk is, kunt u zelf garanderen. U bent in dit parlement zelf verantwoordelijk voor de storting van de partijdotaties aan de verschillende politieke partijen. Men kan daar creatief in zijn, en volgens principes en modaliteiten daar wel degelijk een onafhankelijkheidsclausule, die er nu niet is, aan toevoegen. Ik moet mij daar niet mee bemoeien.

Tot slot een punt dat ik met de voorzitters van de verschillende organisaties heb besproken. Zij waren natuurlijk niet tevreden. Ik zou in hun plaats ook niet tevreden zijn. Ik verwachtte geen applaus. Mijnheer Annouri, u vroeg naar het plotse karakter. De mogelijke hervorming die we tot voor kort voor ogen hadden om de verschillende jongerenafdelingen te subsidiëren, werd doorkruist door een begrotingsdebat. Wij hadden wel degelijk de bedoeling om de regeling voor de subsidiëring van de jongerenorganisaties te herbekijken, maar u weet dat er in een begrotingsopmaak beslissingen worden genomen. Dat is sneller gegaan dan verwacht. Dat kan gebeuren.

De jongerenorganisaties zagen de bui hangen. Zij vroegen of zij dan toch nog een plaats in het jeugdwerk kunnen behouden, al was het maar om praktische redenen, bijvoorbeeld omdat zij soms op weekend gaan in een jeugdinstelling en dat willen doen aan preferentiële tarieven. Zij vroegen ook of zij hun rol in de Vlaamse Jeugdraad kunnen blijven opnemen. Zij willen qua erkenning wel degelijk een rol in het jeugdwerk blijven spelen. Ik heb hun gezegd dat ik mij daar absoluut niet tegen zou verzetten en dat ik de nodige aanpassingen van decreten weet ik veel welke regelgeving zou doorvoeren om de band tussen deze organisaties en het jeugdwerk te behouden. Dat is voor de critici van mijn beslissing misschien te weinig als toegift, maar we willen er zeker voor zorgen dat de jongerenorganisaties niet volledig worden losgeknipt van het jeugdwerk.

Ik hoop dat ik u daarmee een begin van antwoord heb gegeven en ik ben benieuwd naar de volgende vragen en opmerkingen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord.

'Basically' zegt u dat ze goed werk doen. Dat ben ik met u eens. U zegt dat er veel aanvragen zijn binnengekomen van jongerenorganisaties. Ook al deden ze goed werk en was het een goed systeem van financiering, het staat onder druk en tijdens het begrotingsdebat werd beslist om dat te schrappen. Dan zegt u ook dat we in deze tijden van besparingen naar de bevolking een signaal moeten sturen dat we ook op onze eigen structuren gaan besparen. Ik kan u daar zeker in volgen. Maar ik denk dat de politiek beter andere debatten kan voeren dan 500.000 euro te besparen op politieke jongerenorganisaties. Op de totale begroting is dit een symbolisch bedrag. Denk maar aan de miljoenen als het bijvoorbeeld op het federale niveau gaat over de pensioenen. 500.000 euro besparen op de politieke jongerenorganisaties kun je moeilijk een besparing noemen op onze politieke structuren.

U zegt dat er door oormerking wel degelijk een manier is om ervoor te zorgen dat de middelen naar de politieke organisaties gaan en dat ze onafhankelijk kunnen blijven. Dat kunnen we zeker opvolgen. Maar waarom hebben de regeringen dan niet nagedacht over de piste om de partijdotaties desnoods een beetje te verminderen en dan toch de werking van de jongerenorganisaties te blijven garanderen? Ik zal niet ontkennen dat ze veel met elkaar te maken hebben. Zo zijn Groen en Jong Groen aan elkaar gelinkt. Maar tegelijkertijd verschillen ze ook genoeg van elkaar, en rijden ze vaak genoeg tegen elkaars kar om die dingen gescheiden te houden. Veel politieke jongerenorganisaties bewijzen dat elke keer opnieuw. Dat is de invalshoek waardoor u en ik van mening verschillen.

U haalt terecht het duidelijke advies van de SARC aan. Maar daar staat ook in dat de politieke jongerenorganisaties goed werk leveren en dat de overheid er aandacht en middelen aan moet blijven besteden. U kunt nu zeggen dat dat dan eventueel naar die oormerking kan gaan, maar u zegt ook dat u dat niet moet bepalen. Maar ik vind dat u, als u het advies van de SARC volgt, er ook voor

moet zorgen dat de overheid daar aandacht en middelen aan kan blijven besteden. Want dat staat in hetzelfde advies.

U haalde ook een paar keer de Vlaamse Jeugdraad aan. Hun mening was zeer duidelijk: dit is volgens hen een verschraving van het Vlaamse jeugdlandschap. Dit zorgt voor minder aanbod en diversiteit. Spelers die belangrijk waren om het debat te blijven aanvuren, verdwijnen. Daarover is de Vlaamse Jeugdraad heel duidelijk.

Ik wil zeker niet zeggen dat politieke jongerenorganisaties de belangrijkste spelers zijn in maatschappelijke en burgerzinvorming. Maar ze zijn wel een belangrijke speler. Kijk naar de 'millennials', of naar de iets oudere generatie. Het gaat het niet alleen over Jong Groen. Ik stel die vraag niet vanuit Groen. Als het gaat over jongeren naar een partij trekken en betrekken bij een werking, heeft Groen bewezen dat jongeren worden aangetrokken door het partijprogramma van Groen. Er stonden ook heel wat jongeren op de lijsten van Groen. De partijwerking trekt veel jongeren aan. Maar dat is niet de taak van Jong Groen. Jong Groen is gescheiden genoeg van Groen om tegen die kar te blijven ingaan. Als ik ga praten met jongeren die lid zijn van Jong Groen, maar ook van Jong CD&V of de Jongsocialisten, dan blijkt dat dit mensen zijn die vaak twijfelen tussen de verschillende partijen, of die het niet eens zijn met hun moederpartijen, maar die toch de weg vinden naar de politiek en die hun engagement op een politieke manier willen invullen zonder daarom te willen werken onder de vlag of koepel van één moederpartij. Als u zegt dat de politieke moederpartijen daar een plek aan kunnen geven, volg ik u niet. Als ze verstandig zijn, werken de moederpartijen aan jeugd en verjonging. De politieke jongerenorganisaties zijn daarin nog iets anders.

In verband met de oormerking verwijst u naar Nederland. Ik vind dat interessant. We moeten daar zeker over nadenken. We moeten een oplossing vinden voor de politieke jongerenorganisaties. Ik heb verwezen naar de apathie en de 'millennials' en die kloof. Dat bewijst ten dele mijn punt. U citeert dat onderzoek, dat aantoonde dat de kloof tussen de jongeren en de politieke moederpartijen groot is. We moeten dus daartussenin iets vinden. Dat dat niet enkel de pojo's zullen zijn, spreekt voor zich. Maar dat ze daarin een belangrijke rol zullen spelen, wil ik hier onderstrepen.

Minister, welke stappen kunt u, het advies van de SARC indachtig, wel nemen om ervoor te zorgen dat er middelen blijven gaan naar de politieke jongerenorganisaties zodat hun werking gegarandeerd blijft? Dat is, denk ik, uw verantwoordelijkheid – en ook die van ons, om dat mee op te volgen, uiteraard.

Ik heb nog een praktische vraag. Ik neem aan dat de middelen van 2016 toch behouden blijven tot 2017? Sommigen maken zich daar zorgen over.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Mijnheer Annouri, dank u voor het actueel maken van deze vraag in deze commissie. Ik ben het helemaal eens met het gegeven dat er een gedeelte verantwoordelijkheid is voor de vorming van de jongeren. Die ligt niet enkel bij politieke jongerenbewegingen. De kritische burgerzin daarentegen van politiek geëngageerde jongeren staat of valt natuurlijk niet met subsidiëring. Het is belangrijk om dat hier te onderstrepen. Partijpolitieke jongeren hebben daar trouwens ook geen monopolie over. Minister, u hebt dat onderstreept.

De Vlaamse jongerenpartijen vormen een unieke kweekvijver van jonge mensen met interesse voor politiek. Dat is de basis. Ze leren daar debatteren, meningen hebben, meningen verkondigen en participeren. Het is dan ook in het belang van elke partij afzonderlijk om daarin zelf te investeren en om daarin het voortouw te nemen. Zonder die kweekvijver zouden heel veel politieke talenten onbenut blijven. Dat was in het verleden zo en dat zal ook in de toekomst zo zijn.

De onafhankelijkheid van de politieke jongerenbewegingen is ook voor ons heel belangrijk. Er is een paniecreactie, die te verstaan is. Maar ze is overdreven. Uiteraard is er vaak een spanningsveld tussen de jongerenbeweging en de politieke partij. Dat zoeken we ook op. Daar komt ook de toegevoegde waarde tot stand. Dat hoort zo. De jongerenwerking is niet alleen een kweekvijver voor talent, maar ook het spanningsveld waardoor nieuwe en innovatieve ideeën en aanpakken ontstaan. Ik spreek over mijn partij en ik kan u verzekeren dat het er in de partijbesturen nogal hevig aan toe gaat. Dat is een teken van die onafhankelijkheid. Een partij die de onafhankelijkheid van de jongeren ten opzichte van hun moederpartij probeert te fnuiken, schiet in haar eigen voet. Dat komt het publieke debat niet ten goede.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp·a): Ik zou willen vragen dat iedereen de juiste term gebruikt. Er wordt hier voortdurend gepraat over partijpolitieke jongerenorganisaties, over de Vlaamse jongerenpartijen. Het decreet spreekt over 'politieke jongerenbeweging'. Ik zou willen vragen dat iedereen die term gebruikt.

Minister, u zegt dat het aantal jeugdorganisaties de voorbije jaren is gestegen. Dat is uiteraard een positieve evolutie. Dat zou dan net gepaard moeten gaan met extra middelen voor het jeugdwerk. Uw communicatie is dan ook redelijk cynisch. U zegt dat er extra geïnvesteerd wordt in jeugdwerk, terwijl dat duidelijk niet zo is. Er worden zeven organisaties geschrapt uit het decreet, opdat andere organisaties niet opnieuw zouden moeten besparen. Ik wil u dan ook vragen wanneer de investeringen in het jeugdwerk er daadwerkelijk zullen komen. Wanneer zullen de échte investeringen in het jeugdwerk gebeuren?

Wie zal de rol opnemen die politieke jongerenbewegingen vandaag opnemen? Dat gaat over politieke vorming en over het dichten van de kloof tussen de Dorpstraat en de Wetstraat. Wie gaat dat opnemen? Komen er extra middelen voor de organisaties die bereid zijn om die rol op te nemen?

Tot slot, zijn voor u politieke jongerenbewegingen jeugdwerk? U zegt in uw antwoord dat ze voor u nog wel in het decreet mogen staan. Dan zijn ze wel jeugdwerk. Maar ze mogen niet meer gesubsidieerd worden. Ik vind dat een vreemde redenering. Als politieke jongerenbewegingen jeugdwerk zijn – en ik ben daar, samen met meerdere collega's, van overtuigd, het is ook op die manier dat ze in het decreet zijn terechtgekomen – dan moeten daar subsidies aan worden verbonden.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Door het schrappen van de subsidiëring van de politieke jongerenbeweging is het thema opnieuw zeer actueel. Daarom, mijnheer Annouri, dank ik u voor het indienen van deze vraag. Zo krijgen wij de kans om onze visie hierover weer te geven.

Ook voor mij viel de beslissing snel en plots. Maar mijn fractie staat er principieel achter. Ik wil dat hier verduidelijken.

Het decreet is zeker een vooruitgang in vergelijking met vroeger. Maar door toedoen van het beperkte budget en de terugvalpositie van 80 procent voor wat betreft de variabele subsidie, werden een aantal jongerenorganisaties in de verste verte niet beloond op basis van de geleverde prestaties. Wij hebben geprobeerd om dat ter discussie te stellen. Minister, u zei dat dat werd doorkruist door de begrotingsgesprekken. Dat is nu zo. Wij stellen ons de fundamentele vraag of politieke jongerenorganisaties gesubsidieerd moeten worden met middelen van het jeugdwerk. Moet de moederpartij daarvoor geen verantwoordelijkheid opnemen? Minister, u verwees naar de SARC, die naar aanleiding van het nieuwe

Jeugddecreet duidelijk adviseert dat de subsidiëring beter zou worden stopgezet, en dat de middelen beter kunnen gaan naar de ondersteuning van het landelijke jeugdwerk, waar ook verenigingen – we moeten daar eerlijk in zijn – op nieuwe of op extra middelen zitten te wachten.

De N-VA is tevreden dat wij met de besparingen op het partijpolitieke apparaat middelen kunnen vrijmaken die ten goede kunnen komen van het eigenlijke jeugdwerk. Nu al krijgen jongerenpartijen ondersteuning van hun moederpartij, zowel administratief als logistiek als financieel. Ik vraag mij af of er in de praktijk veel zal veranderen. Als jongerenorganisaties niets durven te zeggen dat inhoudelijk verschilt van de opinie van de moederpartij, rijst natuurlijk de vraag naar de waarde van die moederpartij en haar jongerenorganisatie. Gaan we hier nu echt verkondigen dat de jongeren monddood worden gemaakt doordat de subsidies geschrapt worden? Dat zou mij toch heel sterk verbazen.

Er wordt hier verwezen naar burgerschap. Dat is in deze tijd zeker en vast zeer belangrijk. Het schrappen van de subsidie wil niet zeggen dat de politieke jongerenorganisaties of de politieke jongerenbewegingen geen taak meer hebben in het verkleinen van de kloof tussen de mensen en de politiek zelf, en dat ze die taak niet meer zouden kunnen opnemen in de toekomst. Dat gelooft u toch zelf niet?

Ik ben er vast van overtuigd dat de politieke moederpartijen toch de autonomie en onafhankelijkheid van hun jongerenbeweging zullen respecteren. Volgens mij moeten de jongerenpartijen met creatieve en controversiële ideeën afkomen. Als zij dat doen, zal de moederpartij wel laten begaan. Ik geloof daarin.

Mijnheer Annouri, als ik u hoor, is het alsof die jongerenorganisaties gaan verdwijnen. Een jongere zal altijd zijn politiek engagement oppakken en zal, vaak in de schoot van de moederpartij, de kansen krijgen om door te groeien. Ik heb er dus wel vertrouwen in dat de politieke jongerenbeweging overeind zal blijven en zich zal laten opmerken.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Dank u, mijnheer Annouri, voor het stellen van deze vraag.

Ik heb hierover zelf binnen mijn fractie ook vragen gesteld. Het is inderdaad een collegiale beslissing van de regering maar, om eerlijk te zijn, begrijp ik ze niet goed. Het is dus geen besparing op het partijpolitieke apparaat. Het is een besparing op het jeugdwerk, op een deel van het Vlaamse Jeugddecreet.

Er was inderdaad een werkgroep van de politieke jongerenorganisaties, die op uw vraag, minister, het engagement hadden opgenomen om de subsidieregeling voor hun jeugdwerking te bekijken. Zij waren al eens samengekomen, maar werden vlak voor hun tweede bijeenkomst plots op uw kabinet gevraagd, om daar de mededeling te horen dat hun subsidies zouden worden stopgezet. Dat smaakt natuurlijk wel dubbel wrang. Eigenlijk hebt u ook gezegd dat het een zuivere begrotingsbeslissing is, los van elke andere uitleg die daarover werd gegeven.

Ik snap dus niet goed waarom die middelen worden weggesnoeid. We spreken constant over burgerzin en democratische waarden bijbrengen. Minister, uw partij is ook voorstander van stemrecht op 16 jaar. Er is wel degelijk een link. Politieke jongerenorganisaties werken specifiek op het bijbrengen van engagement en inzicht. We weten allemaal: "Inspraak zonder inzicht leidt tot uitspraak zonder uitzicht." Daar spelen ze effectief een zeer belangrijke rol.

Gisteren hadden we in de commissie Brussel een redelijk levendige discussie over het burgerkabinet. Ook daar is het de bedoeling democratische processen en het

zoeken naar consensus bij te brengen, en om de mensen te leren dat beslissingen nemen niet zo eenvoudig is in de politiek. Misschien is dit hiervan wel een voorbeeld. Dat is nu juist een van de doelstellingen die de pojo's nastreven. Ik begrijp die beslissing dus niet.

Er kwam een hevige reactie van de Jeugdraad, en gisteren ook nog van alle Franstalige jongerenpartijen. De enige vraag die ik hierover nog had, hebt u eigenlijk al half beantwoord. Die vraag ging over de blijvende erkenning als jeugdwerk. Ze vormen een onderdeel van het Vlaams Jeugddecree. Dat biedt hun een aantal mogelijkheden. U hebt gezegd dat u daar welwillend naar wilt kijken. Ik hoop dat dat zeker het geval is. Wat de financiering betreft, spreek ik even in eigen naam: misschien moeten we de financiering van de politieke partijen in het algemeen bekijken en inderdaad met oormerking werken, en daar toch nog een aantal kwaliteitsleutels aan koppelen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal proberen nog enkele vragen, bedenkingen of opmerkingen te beantwoorden.

Mijnheer Annouri, de middelen van 2016 worden uiteraard volgens de normale procedures uitgekeerd. Het zou er nog aan mankeren. Die geruststelling heb ik die bewuste avond ook rechtstreeks aan de jongerenorganisaties gegeven.

Mijnheer Annouri, in tegenstelling tot uw lezing denk ik niet dat het advies van de SARC een enerzijds-anderzijdsadvies is. De SARC zegt duidelijk dat de financiering van de politieke jongerenbewegingen thuishoort bij de partijpolitieke dotaties. Dat enerzijds-anderzijds heb ik wel van de heer Poschet gehoord: in de regering voor de beslissing en in het parlement er ongeveer tegen. Maar goed, dat zullen we wel op een andere manier regelen. Waarvan akte.

De grond van de zaak is dit: ik zie dat er nieuwe instromers zijn in het jeugdwerk in het algemeen. Ik kies niet graag, maar ik moet kiezen hoe middelen worden verdeeld binnen een politieke beslissing, ik moet kiezen tussen bijkomende ruimte maken voor jongerenbewegingen of jongerenorganisaties, landelijk en binnen het brede jeugdwerk ten opzichte van de politieke jongerenbewegingen. Wel, dan maak ik de keuze die ik gemaakt heb. Sommigen hadden het in mijn kabinet over het eigenlijke of het echte jeugdwerk. Voor mij is het allemaal jeugdwerk. Alleen hebben we het hier wel over jeugdwerk in de breedte en niet zozeer over de specifieke rol die de jongerenbewegingen binnen dat jeugdwerk spelen.

Ik maak de keuze die ik gemaakt heb. Dat is inderdaad een kwestie van geld, dat geef ik toe. Ik maak die keuze, zeker als ik weet dat de partijdotaties het de politieke partijen absoluut mogelijk maken om die jongerenbewegingen te blijven ondersteunen. Ik maak duidelijk die keuze. Dat is geen besparing. We kunnen op die manier het jeugdwerk zelfs verbreden.

Ik ben het vaak en zelfs meestal eens met de Vlaamse Jeugdraad, maar hier niet. Ik ben ervan overtuigd dat geen enkele politieke partij het zich kan veroorloven om geen politieke jongerenbeweging die bij haar aanleunt te hebben. Er zal niet minder aanbod zijn maar meer. We zullen bij de instroom van dit najaar een aantal bijkomende landelijke jeugdorganisaties hebben, en de politieke jongerenbewegingen zullen verder worden ondersteund door de politieke partijen, met, inderdaad, de gegarandeerde onafhankelijkheid. Dat debat moet dan maar in het parlement beginnen, binnen het Uitgebreid Bureau of het Bureau, neem ik aan. Wij zullen ervoor zorgen dat de erkenning binnen het jeugdwerk mogelijk blijft.

Beste vrienden, laten we niet vergeten dat het sinds het begin van deze legislatuur de eerste keer is dat er 1 miljoen euro wordt vrijgemaakt voor het jeugdwerk.

Daar wens ik u toch nog even aan te herinneren. Ik ben er dus van overtuigd dat we binnen een jaar zullen zien dat er niet minder maar meer jeugdwerk is.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik wil zeker erkentelijk zijn voor die 1 miljoen euro. Maar u zult zelf toch ook wel begrijpen dat het een bittere pil is om te slikken, of dat het op zijn minst een schaduw werpt, als er 1 miljoen euro bijkomt en er op hetzelfde moment om begrotingsredenen 500.000 euro wordt geschrapt bij de politieke jongerenorganisaties.

Mevrouw Van Eetvelde, inderdaad, het engagement zal niet stoppen. Jongeren zijn geëngageerd. Maar het is bijzonder cynisch dat jongeren die zich politiek willen engageren bij een politieke jongerenorganisatie en die die kloof willen dichtten, van diezelfde politiek en van de Vlaamse Regering te horen krijgen dat er voor hen geen middelen meer zijn, toch niet meer vanuit de Vlaamse overheid.

Mijnheer Bajart, u hebt gelijk, de middelen komen inderdaad van de moederpartij. Maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Dat heb ik al drie of vier keer herhaald: ze varen onder dezelfde vlag maar ze rijden tegen elkaars kar. De subsidiëring is bij sommige politieke jongerenorganisaties fiftyfifty: vanuit de overheid en vanuit de moederpartij. Je kunt het niet zomaar op het een of het ander steken. De politieke jongerenpartijen zullen wel blijven bestaan. De vraag is dan of ze een actieve waakhond zullen zijn of een brave schoothond. Ik kies voor het eerste. Gedreven politieke jongerenorganisaties, die haar op hun tanden hebben, die durven te blaffen en die deelnemen aan het politieke debat. Als je dan enkel en alleen aangewezen bent op de moederpartij, die als het moeilijk gaat bij de electorale afwegingen die wij allemaal moeten maken, tegen de politieke jongerenorganisaties zegt dat ze het wat rustiger aan moeten doen of dat ze anders minder geld krijgen, dan kan niemand dat tegenhouden.

Ik hoor hier alle collega's zeggen dat de politieke jongerenorganisaties heel belangrijk zijn, dat we erover moeten blijven waken dat ze die rol kunnen blijven spelen. Minister, dan volg ik uw redenering over die oormerking. Dan stel ik voor dat we daar allemaal een initiatief over nemen. Ik wil dat met jullie allen aftoetsen. We kunnen dat samen ondertekenen, en er zo voor zorgen dat we niet raken aan de 500.000 euro voor de politieke jongerenorganisaties, maar dat we dat wel doen via de dotatie. Desnoods moeten we op het federale niveau een gezamenlijk initiatief nemen of daarover een standpunt innemen. Als we dat niet doen, dan was dit een heel leuk debat, maar dan was het allemaal voor de schone schijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het geïntegreerd tijdschriftenbeleid – 53 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Minister, in uw beleidsnota Cultuur schreef u het volgende: "In het verlengde van een geïntegreerd letterenbeleid, wil ik een geïntegreerd tijdschriftenbeleid voeren, gebaseerd op een heldere visie op de betekenis van tijdschriften in het culturele landschap." Naar aanleiding van vorige vragen hebt u te kennen gegeven dat u de tijdschriftensector wilt versterken. U wilt de Vlaamse tijdschriften optimaal ondersteunen door onder meer de versnippering

van de ondersteuningsmiddelen aan te pakken en een heldere visie voor de Vlaamse tijdschriften te ontwikkelen.

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

Er zou eind 2015 een vervolgonderzoek aanbesteed zijn naar de mogelijkheden voor zakelijke samenwerking tussen Vlaamse culturele, literaire en erfgoedtijdschriften. Dit gebeurde in samenspraak met Folio, de koepelorganisatie van de tijdschriften. De oplevering van dit onderzoek werd eind mei 2016 verwacht. Daarnaast diende Folio in september 2015 een subsidiedossier in, waarin ze in een driejarenplan aangeeft welke rol de koepelorganisatie kan spelen voor de tijdschriftensector.

Met de bovenvermelde en toekomstige maatregelen in het kader van een geïntegreerde aanpak hoopt u de pijnpunten van de Vlaamse tijdschriften weg te werken en hun zichtbaarheid en impact te verhogen.

Hoe evalueert u het subsidiereglement van het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) voor literaire tijdschriften in het licht van het doel om de subsidiekanalen voor tijdschriften beter op elkaar af te stemmen?

Er zou een vervolgonderzoek aanbesteed zijn naar de mogelijkheden voor zakelijke samenwerking tussen Vlaamse culturele, literaire en erfgoedtijdschriften. Zijn de conclusies al bekend? Zo ja, kunt u de conclusies toelichten, overmaken aan het parlement en duiden op welke manier u hiermee aan de slag zult gaan?

Folio heeft met een driejarenplan aangegeven welke rol ze wil spelen voor de tijdschriftensector. Kunt u haar visie toelichten? In hoeverre kunt u zich vinden in deze visie of waar wijkt uw visie af van de visie van Folio?

Hoeveel subsidies vraagt Folio aan in haar driejarenplan? Hebt u al een beslissing genomen over het al dan niet ondersteunen van Folio als koepelorganisatie met de duidelijke, afgebakende opdracht om een deel van de uitdagingen binnen het tijdschriftenveld aan te pakken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord

Minister Sven Gatz: Het nieuwe meerjarige reglement houdt rekening met een zo goed mogelijke afstemming tussen de verschillende subsidiereglementen voor tijdschriften. Hierover werd regelmatig overlegd met het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De centrale focus blijft liggen op het stimuleren van de ontwikkeling van de literaire kunstpraktijk. De focus moet dus liggen op de auteurs, de vertalers en de illustratoren. Maar er wordt ook verwacht dat literaire tijdschriften aandacht besteden aan het bereiken van een breder en duurzamer publiek, dus onderbouwde en duidelijkere keuzes op het vlak van publieksbereik; het tot stand brengen van synergieën op basis van samenwerking, ook internationaal; het gericht en doordacht benutten van mogelijkheden van digitalisering; het verhogen van de professionaliteit van de redacties met bijzondere aandacht voor beheersmatige en financiële transparantie; en het inspelen op de toenemende diversiteit van de samenleving.

Hiermee speelt het nieuwe reglement zowel in op elementen die ook binnen de decretale context voor de erfgoed- en kunsttijdschriften meespelen als op conclusies uit het oorspronkelijke onderzoek 'Toekomstpaden voor de Vlaamse culturele, literaire en erfgoedtijdschriften'. Ik evalueer het nieuwe reglement dan ook als positief.

Het onderzoek 'Zakelijke samenwerkingsmodellen tussen Vlaamse culturele, literaire en erfgoedtijdschriften' werd vorige week opgeleverd. Woensdag, gisteren

dus, werden de conclusies van dit onderzoek en ook het onderzoek zelf, toegelicht op mijn kabinet. Het is dus letterlijk nog vers van de pers.

In het onderzoek werden vier mogelijke rollen naar voren geschoven die Folio als koepel van de culturele, literaire en erfgoedtijdschriften kan opnemen. Folio kan de rol spelen van initiator en uitvoerder van een rationalisering van de distributie. Folio kan ook dienen als extra marketingvehikel, voor de uitbreiding van de bekendheid van individuele tijdschriften. Daarnaast biedt Folio ondersteuning voor een betere exploitatie long tail en is het een platform voor kennisdeling binnen het tijdschriftennetwerk over zakelijke thema's zoals CMS-systemen, socialmediagebruik, abonnementensystemen, prijszettingstrategieën enzovoort.

Aangezien het onderzoek nog maar zeer recent werd toegelicht, is het nog wat vroeg om daar definitieve conclusies aan vast te hangen en aan te geven op welke manier ik daarmee zal omgaan.

Folio maakte een plan op waarin wordt aangegeven welke acties in de komende jaren nodig zijn om de slagkracht van de tijdschriften te verhogen. Deze acties focussen op de gemeenschappelijke pijnpunten van de brede groep tijdschriften die Folio vertegenwoordigt. Het feit dat dit plan in samenspraak werd gemaakt met de gesubsidieerde tijdschriften, geeft het een breed draagvlak. Dat is ook altijd de bedoeling geweest. Maar het was ook de vraag van Folio om hen, op basis van het nieuwe onderzoek dat zeer recent werd opgeleverd, de tijd te gunnen het eigen meerjarenplan te herbekijken, een oefening die men momenteel aan het uitvoeren is en die moet resulteren in een aangepast meerjarenplan en een jaaractieplan.

Er is met mijn kabinet afgesproken dat de vernieuwde en de cijfermatig meer uitgewerkte versie van het meerjarenplan en een jaaractieplan in het najaar worden opgeleverd. Pas nadat Folio zelf die krijtlijnen verder heeft uitgetekend, kan de volgende stap worden gezet en kan de overeenkomst met Folio verder worden bekeken.

Wat mij betreft, moet Folio focussen op een aantal zeer concrete doelstellingen en acties die erop gericht zijn zo veel mogelijk synergie op het vlak van zakelijke en publiekswerking te bewerkstelligen. Welke, zal de komende weken in overleg met Folio verder worden besproken.

Indien er na al de voorbereidende werkzaamheden onvoldoende kansen zijn op slagen, sluit ik niet uit dat een andere weg wordt bewandeld voor de verdere realisatie van het geïntegreerd tijdschriftenbeleid. Ik wil kansen geven aan het draagvlak van onderuit: we hebben dat gedaan met twee onderzoeken, maar we zijn stilaan aan beslissingen toe. Ofwel komen die nog in de meerjarenplannen van Folio, ofwel zoeken we een andere weg.

De intentie, op basis van de eerste versie van het meerjarenplan, was dat de Vlaamse Gemeenschap vanuit het cultuurbudget – 37.000 euro – en het Vlaams Fonds voor de Letteren – 13.000 euro – samen gedurende een periode van 3 jaar een jaarlijks bedrag van 50.000 euro ter beschikking zouden stellen aan Folio voor de uitvoering van de opdrachten in het kader van het geïntegreerde tijdschriftenbeleid. Dit bedrag sloot nauw aan bij de vraag van Folio.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ik ben tevreden met deze voortgang. Binnen afzienbare tijd zal ik een vervolgvraag stellen. Ik ben blij dat u de zaken ter harte neemt. Het is immers belangrijk dat we ergens kunnen landen en dat we zicht krijgen op een meerjarenplan. Voor de eerste sneeuwvlokken dwarrelen, mag u nog een vraag van mij over dit onderwerp verwachten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.